

Perus tieto- ja viestintä-
tekninen osaaminen

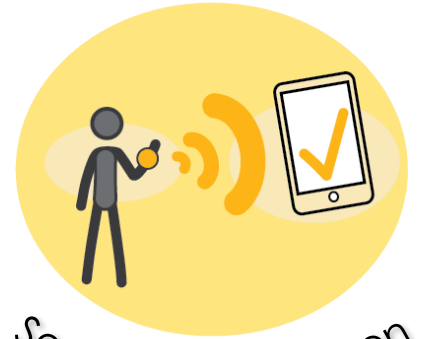
Verkkovuorovaikutus-
osaaminen

Asiakaslähtöinen sotedigi-
palveluosaaminen

Verkko-ohjausosaaminen

Seurantaosaaminen

Palvelumuotoilu

**Vahvista SoteDigi-
osaamistasi 24/7!**

Tiedonhallinta

Tiedolla johtaminen

Eettinen osaaminen

Monitoimisuus

Tutkiva ja kehittävä osaaminen

Yhteiskunnallinen osaaminen

Laurea-ammattikorkeakoulun erillisjulkaisu

Copyright tekijät ja Laurea-ammattikorkeakoulu 2020

Tekstit CC BY-SA 4.0

Kuviot CC BY-SA 4.0, paitsi Dia 19 Kuvio 7 ©Anna Salmi, "All rights reserved"

Hankkeen rahoittaja: Opetus- ja kulttuuriministeriö

ISBN: 978-951-799-588-7 (verkko)

SOTEPEDA 24/7

SotePeda 24/7 (2018 - 2020) on Opetus ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke, jossa on ollut mukana 23 korkeakoulua ympäri Suomen. Hankkeen visiona on ollut: "Korkeakoulun opettaja on monialainen digitaalinen ja pedagoginen osaaja kansallisissa avoimissa oppimisympäristössä. Osaamiskuvaukset ja opinnot lisäävät korkeakouluopiskelijoiden ja työelämän toimijoiden sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvää (sote-digi) osaamista ja eettisiä toimintatapoja sekä kykyä kehittää soten digitaalisia ihmislähtöisiä palveluja monitoimijaverkostoissa."

Tämän raportin tarkoitus on kuvata hankkeen tuloksia kolme eri osaluetta huomioiden. Hankkeessa on tehty pedagogisia tuotteita, jotka perustuvat hankkeessa tehdyille tutkimus- ja kehittämistyölle.

Alleviivatut sanat ovat linkkejä.

Soten digitalisaatio on toiminta-alue, jota mikään ammattikunta ei voi ratkaista yksinään, vaan se vaatii monialaista yhteistyötä. Toivomme raportin kuluvaan eri alojen lukijoiden käsissä, olet sitten sote-, liiketalous- tai IT-alalla, olet opiskelija, opettaja tai työelämän edustaja ja olet kiinnostunut osaamisen vahvistamisesta soten digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyen. Tästä raportista saat ideoita ja työvälineitä työhösi.

1 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTYÖ

2 PEDAGOGISET TUOTTEET

3 HANKKEEN TUNNUSLUVUT

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTYÖ

PEDAGOGISET TUOTTEET

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmään kohdistuvat muutostekijät

1. Millaista on digitaalisiin sote-palveluihin liittyvä osaaminen?

- Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä osaaminen
- Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä opettajan osaaminen
- Palvelumuotoiluosaamisen hyödyntäminen sote-alalla
- Digitalisaation edellyttämä eettinen osaaminen

3. Minkälaisilla uusilla toimintamalleilla sosiaali- ja terveysalalla tulevaisuudessa toimitaan

- Sote-alan tulevaisuuden asiakaslähtöinen ja eettinen työ
- Tulevaisuuden monitoimijaisen kehittämisverkostojen työkalut
- Eettisen toimintamallin yhteiskehittämisen prosessi

2A. Millaista on digipedagoginen osaaminen?

- Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla
- Yhteisölliset, digitaaliset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittämistä

2B. Minkälaisilla uusilla pedagogisilla malleilla sotedigiosaamista opitaan?

- Mikrot ja MOOCit opetus- ja oppimismenetelmänä sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan osaamisen vahvistamisessa
- Monialaiset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittämistä
- Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla
- Palvelumuotoilukoulutus, mentorileiri, tukee opiskelijoiden ja opettajien palvelumuotoiluosaamisen kehittämistä
- Oppimissisällöt ja pedagogiset menetelmät monitoimijaisen kehittämisverkostotoiminnan oppimiseen
- Etiikan oppimista tukevat eettinen toimintamalli ja pedagogiikka

HANKKEEN TUNNUSLUVUT

- Kohderyhmä
- Julkaisut
- Viestintä
- Some-viestintä

- Mikrot
- MOOCit
- Palvelumuotoilun oppimiskokonaisuus
- Osaamismerkkit
- Oppimisympäristöt
- Pedagogiset ohjeet ja mallit
- Eettinen toimintamalli
- Monitoimijuus kehittämissyhteisössä työkalupakki
- Trialogisen oppimisen malli pedagogisten tuotteiden jäsentäjänä

Sosiaali- ja terveystalvvelujärjestelmään kohdistuvat muutostekijät

Sosiaali- ja terveystalvvelujärjestelmä on suurten rakenteellisten muutosten äärellä Suomessa. Väestön ikääntyessä sosiaali- ja terveydenhuollon menot kasvavat sekä samanaikaisesti julkista taloutta veronmaksuilla rahoittavan työikäisen väestön määrä pienenee. [1, 2]

Suomen väestönkasvu perustuu tulevaisuudessa pitkälti maahanmuuttoon ja kaupungistuminen muuttaa väestörakennetta maantieteellisesti. Ilman määrätietoisia toimia eriarvoisuus sosioekonomisten ryhmien, sukupuolten ja maantieteellisten alueiden välillä sekä syrjäytyminen uhkaavat kasvaa. [3, 4]

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut digitalisoituvat, mikä muuttaa asiakkaan ja ammattilaisen välistä suhdetta sekä tiedon hallinnan ja jakamisen käytäntöjä. Ihmislähtöisessä ajattelussa korostuu kaikkien toimijoiden näkökulmat. Aito jaettu monitoimijuus syntyy, kun kaikki osapuolet ovat sitoutuneita yhteistoimintaan, toimijoiden välillä vallitsee kunnioittaminen, toisinkatsomisen ja toisintekemisen rohkeus ja totuttujen rajapintojen ylittäminen. [5]

Väestön ikääntyminen ja monimuotoistuminen sekä digitalisaatio vaikuttavat keskeisesti sosiaali- ja terveystalvvelujärjestelmän kehittämistarpeeseen.

Nykyisen tuotantolähtöisen ja siilomaisen rakenteen tilalle pyritään rakentamaan asiakaslähtöinen palvelujärjestelmä eri yhteiskuntasektoreiden ja hallinnonalojen toimijoiden välisessä yhteistyössä.

Asiakaslähtöisen palvelujärjestelmän kehittäminen edellyttää aikaisempaa tiiviimpää yhteistyötä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden sekä kansalaisten välillä.

Kansalainen, hänen läheisensä ja sosiaalinen verkostonsa nähdään tasa-arvoisena kumppanina ja toimijana palveluja suunniteltaessa,

Palvelujärjestelmän ja palvelujen kehittäminen perustuvat nykytilan kartoitukseen ja kehittämistarpeiden tunnistamiseen monipuolisen tiedonkeruun pohjalta sekä hyviin käytäntöihin asiakaslähtöisistä ja monitoimijaisista kehittämisprosesseista.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

1

Millaista on digitaalisiin
sotepalveluihin liittyvä osaaminen?

2

A) Millaista on digipedagoginen osaaminen?
B) Minkälaisilla uusilla pedagogisilla malleilla
sotedigiosaamista opitaan?

3

Minkälaisilla uusilla toimintamalleilla sosiaali- ja
terveysalalla tulevaisuudessa toimitaan?

Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä osaaminen

TUTKIMUSKYSYMYS 1

Osaamisen määrittelyn tietopohja rakentuu pääosin HITComp.org -tietokannan osaamiskuvauksista. Tietokannan perustason osaamiskuvauksista yli 140kpl käännettiin suomen kielelle. Käännösten vastaavuutta verrattiin alkuperäiseen. HITComp osaamiskuvaukset ryhmiteltiin Yhdysvaltojen eHealth Work Project -hankkeen osaamisen ryhmittelyä mukaillen 10 osaamisalueeseen [6, 7, 8, 9]. Tuloksena syntyi osaamisen määrittely, jossa oli kuvattu kukin osaaminen, sen sisältö ja siihen liittyvät tavoitteet.

Määrittelyä arvioitiin kriittisesti hankkeen eri alojen toimijoiden (terveys-, sosiaali-, liiketalouden, ja IT-ala) kesken. Arvioinnin perusteella ja aikaisempien tutkimusten sekä ajankohtaisen kansallisen tiedon avulla täydennettiin osaamisen määrittelyä (mm. 12 osaamisalueeseen). Tämä sote-digi osaamisen määrittelyn versio 1.0. oli perustana tuotettaessa avointa oppimateriaalia [10, 11, 12]. Osaamisen määrittely 1.0. lähetettiin arvioitavaksi sote-alan asiantuntijoille. Vastaukset analysoitiin kaksivaiheisessa prosessissa, jonka tuloksena saatiin sote-digi osaaminen 2.0. sisältäen 12 [osaamisaluetta](#) kuvauksineen, sisältöineen ja tavoitteineen.

Monialainen sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaation ja sen kehittämiseen liittyvä (sote-digi) osaaminen on määritelty 12 eri osaamisalueeseen

Osaamisalueista on tuotettu avointa oppimateriaalia mikroina (422) ja MOOCeina (30) opettajille, korkeakouluopiskelijoille ja ammattilaisille.

Osaamisen määritelmä juurrutetaan osaksi opetussuunnitelmia ammattikorkeakoulujen eri tutkinnoissa sekä täydennyskoulutuksessa

Osaamisen määritelmästä on tuotettu erikoistumiskoulutus opetussuunnitelma

Osaamisen määritelmä toimii osaamisen arvioinnin ja kehittämisen työkaluna.

Osaamisen arvioinnin työkalua voivat hyödyntää opiskelijat, työntekijät sekä työnantajat koulutustarpeen arvioinnissa

Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä osaaminen

Kuvio 1. Osaamisen määrittelyn vaiheet

Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä osaaminen

Kuvio 2. SoteDigi osaaminen ([linkki tarkempaan määrittelyyn](#))

Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä opettajan osaaminen

Opettajien osaaminen on avainasemassa, kun halutaan vahvistaa opiskelijoiden ja työelämän osaamista. Jokainen opettaja tuo monialaiseen yhteistyöhön oman olemassa olevan ammatillisen substanssiosaamisensa muodostaman hiljaisen tiedon. Hankkeessa on kehitetty [SoteDigiosaamisen kuvaus](#), joka on pohjana opettajan monialaiselle yhteiselle osaamiselle. Se muodostaa yhteisen kielen ja sitouttaa opettajia yhteisen päämäärän eteen tehtävään työhön soten sähköisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen liittyen.

Opettajan digipedagoginen osaaminen koostuu [neljästä osaamisalueesta](#). Digipedagogiikka on tänä päivänä välttämätön osa ammattikorkeakoulun alueellista kehittämistyötä. Trialogisen oppimisen malli mahdollistaa osaamisen vahvistamisen monologisin, dialogisin ja trialogisin keinoin. Opettajan osaamisen monialaisen opetuksen toimintaympäristössä on olennaista koordinoita ja muodostaa edellytykset yhteisölliselle kehittämistyölle. Opiskelijan osaamisen edellytyksenä on, että osaamisalueet viedään systemaattisesti opetussuunnitelmiin ja opetuksen toteuttamisessa hyödynnetään tuotettuja oppimateriaaleja.

Tarvitaan monialaista yhteistyötä.

Opettajan osaaminen koostuu 12 sotedigi-osaamisalueesta ja neljästä digipedagogisesta osaamisalueesta.

Luotu opettajaverkosto (jäseniä 330 10/2020), jossa tuettu ja ohjattu opettajia ottamaan käyttöön hankkeen materiaaleja.

Uusien digipedagogisten ratkaisujen luominen yhteiskehittämisen tueksi vaihtelee koulutusaloittain.

Eri alojen opettajien osaamista sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnassa tulee vahvistaa.

Soten digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyviä osaamiskokonaisuuksia tulee tuoda osaksi opetussuunnitelmia, jotta opettajien osaaminen vahvistuu.

Eri alojen opettajien monialainen yhteistyö vahvistaa opettajien yhteistä digipedagogista ja yhteiskehittämisen osaamista.

Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä opettajan osaaminen

SoteDigi Osaamisen 12 osaamisaluetta

1. Perustieto- ja viestintätekniinen osaaminen
2. Verkko vuorovaikutusosaaminen
3. Sähköinen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluosaaminen
4. Ohjausosaaminen
5. Terveyden ja hyvinvoinnin seurantaosaaminen
6. Sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan osaaminen
7. Tiedolla johtamisosaaminen
8. Monitoimijuuksosaaminen
9. Eettinen osaaminen
10. Palvelumuotoiluosaaminen
11. Tutkiva kehittävä työote
12. Yhteiskunnallinen osaaminen

DigiPedagogisen osaamisalueen osat

1. Yhteiskehittämisen ja fasilitoinnin menetelmät
2. Pedagoginen osaaminen digioppimisympäristöissä
3. Trialogisen oppimisen mallin soveltaminen
4. Oppimisympäristöihin liittyvä osaaminen

Kuvio 3. Opettajan osaaminen

(Mukaillen Rajalahti 2014; Paavola ja Hakkarainen 2005)

Palvelumuotoiluosaamisen hyödyntäminen sote-alalla

Palvelumuotoilu on ihmislähtöistä palveluiden ja palvelukokemusten kehittämistä muotoilun keinoin. Kehittäminen pohjautuu palvelun käyttäjien, palvelun ja sen kontekstin syvään ymmärrykseen. Sen avulla luovassa ja kokeilevassa prosessissa rakennetaan palvelukokemuksia, jotka ovat kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä.

Palvelumuotoilun prosessin lähtökohtana on tieto, ja sen mukaan etenevä kehitystyö, johon osallistetaan palvelun käyttäjiä esim. potilaita ja henkilöstöä.

Tulokset ja soveltamisedotukset perustuvat palvelumuotoiluasiantuntijoiden (palvelumuotoiluyritykset) haastatteluihin, sote-alan toimijoiden ja korkeakouluopettajien kokemuksiin palvelumuotoilun hyödyntämisestä.

Moniammatilliset palvelumuotoiluyritykset toimivat sote-sektoreilla, joiden asiakkaita ovat mm. sairaanhoitopiirit, julkinen sosiaali- ja terveydenhuolto sekä yksityiset sekä kolmannen sektorin palveluntuottajat.

Palvelumuotoiluosaamista hyödynnetään sote-alalla niin julkisen, yksityisen kuin 3. sektorin toiminnan kehittämisessä mm. palveluiden sujuvoittamisessa, asiakasarvon vahvistamisessa sekä uudenlaisten palveluiden kehittämisessä.

Korkeakouluopettajien mukaan (N=172, n=93) 57 % arvioi, että palvelumuotoiluosaaminen on tärkeää työelämän kehittämisen kannalta.

Opettajat ovat hyödyntäneet palvelumuotoilua opetuksessaan ja työelämälähtöisissä kehittämissankkeissa. Palvelumuotoilua on käytetty myös opinnäytetöiden kehittämisen menetelmänä ja koulutuksen kehittämisessä.

Palvelumuotoilu perustuu syvälliseen käyttäjien ymmärtämiseen. Näin, sen avulla on mahdollista vahvistaa alan asiakaslähtöisyyttä.

Soveltamisesta on sote-alalla hyviä kokemuksia ja osaamisen hyödyntäminen laajenee alalla. Alalle on palkattu jo omia palvelumuotoilijoita.

Palvelumuotoilun menetelmät tukevat yhteiskehittämistä, mikä mahdollistaa eri toimijoiden kohtaamisen ja paremman dialogin heidän kanssaan.

Kehittäjien on tärkeää ymmärtää sote-alan erityispiirteet (lait, palveluntuottajien moninaisuus, näyttöön perustuva tutkimustieto) niin, että Sote-palvelut muodostavat kokonaisuuksia ja sujuvia palveluketjuja.

Palvelumuotoiluosaamisen hyödyntäminen soite-alalla

Palvelumuotoilu on palveluiden kehittämistä, joka lähtee liikkeelle aina palveluiden käyttäjien syvällisestä ymmärtämisestä.

- Mikko Koivisto, Hellon

Ihmiset ovat erilaisia ja tiimistä olisi hyvä löytää ne henkilöt, jotka ovat tässä vahvimmillaan. Asiakkaan aito kohtaaminen ja pyrkimys ymmärtämiseen on tärkeää.

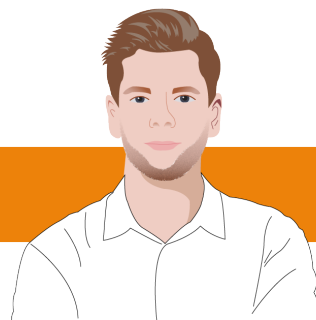
- Petra Jäntti, NHG-Kaufman

Doing - not talking!
Make shitty first drafts.

- Mark Stickdorn

Ihmiset eivät halua käyttää palvelua, vaan elää hyvää elämää.

- Iikka Lovio, Solita

Kuvio 4. Palvelumuotoilijoiden lainauksia

Teknologioiden kehittäminen ja uusien järjestelmien hyödyntäminen sotealalla edellyttävät kaikkien toimijoiden ymmärrystä muutoksesta ja kehityssuunnista. Hankkeessa toteutetun opettajavalmennuksen lisäksi monitoimijaisissa tulevaisuustyöpajoissa luotiin yhteistä ymmärrystä eettisestä osaamisesta. Samanaikaisesti tarkasteltiin sairaanhoitaja- ja sosionomikoulutuksen eettisiä sisältöjä opetus- ja toteutussuunnitelmista. Hankkeessa järjestetyissä eettisissä foorumeissa jaettiin kokemuksia ja reflektoitii eettisiä kysymyksiä ja esille nousevia osaamisen haasteita.

Eettinen osaaminen digitalisaatiossa perustuu herkkyyteen ja motivaatioon tunnistaa ja arvioida eettisiä kysymyksiä digitaalisessa soteympäristössä sekä reflektiiviseen kykyyn tehdä eettisiä päätöksiä ja toteuttaa niitä.

Eettinen osaaminen konkretisoituu asiakkaan digipalveluissa ja niiden kehittämisessä. Tulevaisuuden työyhteisön toiminta ja johtaminen perustuvat moninaisuuden arvostamiseen ja yhteiseen ymmärrykseen sote alan tulevaisuuden työstä. Digitalisaatio edellyttää myönteistä asennetta digikehitykseen ja oppimiseen, joiden kautta voidaan kehittää eettistä toimintaa digitalisoituvassa tulevaisuudessa.

Digitalisaation edellyttämä eettinen osaaminen

Kuvaus digitalisaation edellyttämästä eettisestä osaamisesta: eettinen osaaminen jakaantuu yhdeksään osaamisalueeseen.

Kehittämistyöhön osallistuneet kokivat eettisen osaamisen merkityksellisenä ja jatkuvasti kehittyvänä osaamisalueena digitalisoituvissa työelämän toimintaympäristöissä.

Eettisen osaamisen tulisi olla punaisena lankana koulutuksessa ja ammatillisessa toiminnassa.

Digitalisaatioon liittyvää eettistä osaamista voidaan hyödyntää tarvelähtöisen eettisen osaamisen jatkuvaan kehittämiseen ja etiikan koulutusten suunnittelun perustana

Eettisestä osaamisalueesta on tuotettu avointa oppimateriaalia mikroina ja mooceina opettajille, korkeakouluopiskelijoille ja ammattilaisille sekä opettajien valmennukseen.

Digitalisaation edellyttämiä eettisiä osaamisvaatimuksia voidaan hyödyntää osaamisen arvioinnissa koulutuksessa ja työelämässä.

Eettisen osaamisen määritelmä juurrutetaan osaksi opetussuunnitelmia ammattikorkeakoulujen eri tutkinnoissa ja täydennyskoulutuksessa.

Digitalisaation edellyttämä eettinen osaaminen

Kuvio 5: Digitalisaation edellyttämiä eettisen osaamisen alueita ([linkki](#))

Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla

Yhteisöllinen tiedonrakentelu edellyttää kolmen oppimisen mallin soveltamista: monologisen oppimismallin keinoin oppija omaksuu omaan alaansa liittyvää tietoa. Dialogisen oppimismallin avulla oppija kehittää alaansa liittyviä taitoja ja käytänteitä. Trialogisessa oppimismallissa rakennetaan uutta tietoa monialaisesti ja yhteisöllisesti.

Sote-toimintaympäristön yhteisöllinen tiedonrakentelu tarkoittaa eri taustoista tulevien toimijoiden työskentelyä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi, esimerkiksi tulevaisuuden sote-palvelujen yhteiskehittämisen keinoin. Monialaisessa kehittämisessä korostuu sote-palveluiden integroinnin ja monialaisen työyhteisön merkitys. Yhteisten integroituneiden palvelujen kehittäminen edellyttää eri toimijoiden välistä vuoropuhelua. Digitalisaatio edistää monialaista yhteistyötä esimerkiksi siten, että asiakkaan aiempaa palvelupolkua ja siihen liittyvää tietoa pystytään paremmin hyödyntämään.

Ammattikorkeakoulujen johdon ja esimiesten näkemysten mukaan monialaisuusstrategia toteutuu hyvin, mutta monialaisen toimintakulttuurissa ja sen johtamisessa ilmenee useita kehittämisen kohteita.

Monologista oppimista voidaan toteuttaa mikrojen ja MOOCien avulla joista esimerkkejä DigiCampuksessa ja Avoimissa oppimateriaaleissa.

Dialogista oppimista voidaan toteuttaa työharjoittelun ja ryhmätöiden avulla.

Trialogista oppimista voidaan toteuttaa monialaisissa kehittämisprojekteissa, kuten digitaalisissa Living Labeissa.

Monialaisen opetuksen toteutuminen edellyttää johtamista, selkeitä rooleja ja vastuita, rohkeita rajojen ylityksiä sekä yhteistä kieltä yhteisten ilmiöiden tunnistamiseksi.

Erilaisia canvas-työskentelypohjia voidaan hyödyntää tiedonrakentelussa.

Digitaalinen Living Lab -malli tukee monialaista kehittämistä, missä eri alojen opiskelijat ratkaisevat autenttisia haasteita.

Virtuaalisen pulmahuoneen avulla voidaan kehittää sote-alan digitalisaatioon liittyvää osaamista pelaamalla ja VR-todellisuutta hyödyntäen.

Mikro-oppimisen lyhyet, reaali maailman ilmiöihin kiinnittyvät, oppimisprosessit parantavat tiedon hankkimisen onnistumista. Ajasta ja paikasta riippumatta saatavilla olevat mikrot mahdollistavat oppimisen tarvittavasta sisällöstä juuri silloin kun uutta osaamista tarvitaan.

Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla

2/2

Kuvio 6: Tutkimustuloksia pedagogisista ratkaisuista

Yhteisölliset, digitaaliset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittymistä

Eri taustaisten opiskelijoiden ja opettajien yhteinen oppimisympäristö edellyttää yhteisen ymmärryksen luomista sekä eri koulutusalojen rajat ylittävää vuoropuhelua ja tiedonluomista. Opettaja toimii tiedonrakentelun fasilitaattorina ja tukee yhteisten toimintatapojen muodostumista ja tarjoaa yhteisiä digitaalisia työkaluja ja alustoja. Monialainen yhteistyö, oppiminen ja kehittäminen vaativat tuekseen fasilitointia, jolla tarjotaan rakenne, työskentelytavat ja turvallinen tila kaikille osallistujille.

Fasilitaattorin rooli on neutraali mahdollistaja ja yhteistyöntukija, mutta varsinainen työskentely ja päätökset jäävät osallistujille. Fasilitoinnilla edistetään luottamuksen, avoimuuden ja jaettujen arvojen syntymistä. Opettajaa tarvitaan fasilitoimaan eri alojen välistä "[ristiinpölyttämistä](#)" jossa ylitetään sekä eri alojen osaamisen että erilaisten käytänteiden välisiä rajoja. Tämä edellyttää opettajalta oman työn hahmottamista monialaisena.

Opettajan roolin ja eri alojen opiskelijoiden yhteistyön ja tiedonrakentelun fasilitointi, jonka tavoitteena päästä oppimisessa yhteisölliselle (collaborative) tiedonrakentamisen tasolle, missä oppimisen prosessi on kaikille yhteinen taustasta riippumatta.

Trialoginen oppimismalli tukee ja mahdollistaa monialaisen oppimisen ja yhteiskehittämistä.

Opettajan roolina on fasilitoida yhteistä tiedonrakentelua, joka tukee yhteisen ymmärryksen ja kielen luomista. Tavoitteena on rajat ylittävä vuoropuhelu ja tiedonluominen.

Opettaja valitsee digitaaliset alustat, työkalut ja työskentelytavat.

Hyviksi käytännöiksi ovat osoittautuneet fasilitaattorin tarjoama konkreettinen tuki ja yhdessä tekeminen ja pohtiminen, yhteisesti sovitut reunaehdot toiminnalle sekä yhteinen, kaikkien saatavilla oleva ohjeistus.

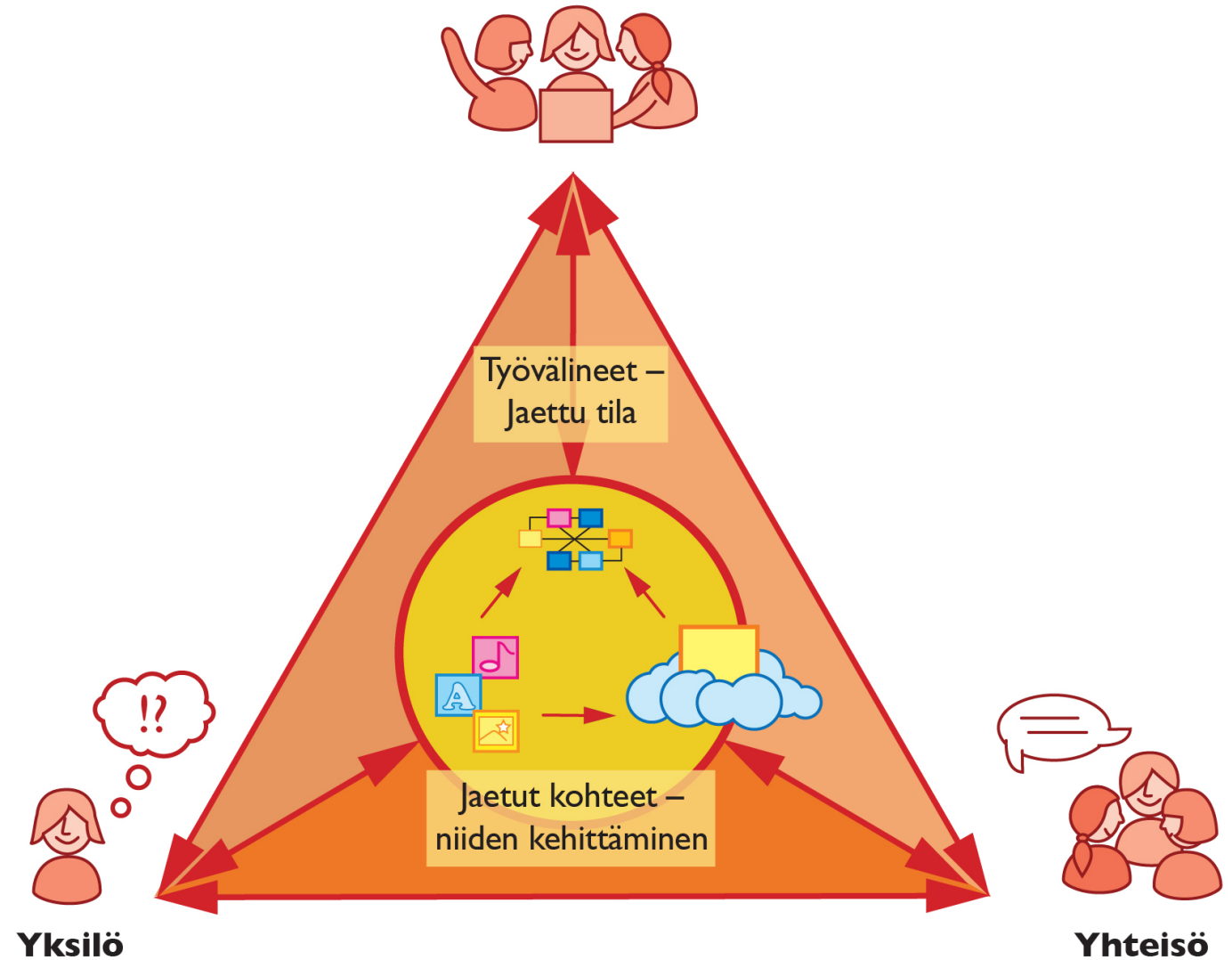
Digitaalinen pedagoginen korttipakka ja Opettajan ohjekirja.

Digitaalinen Living Lab monialaisena kehittämis- ja oppimisympäristönä.

Yhteisölliset, digitaaliset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittymistä

Kohteen "aito" käyttö

Kuvio 7: Trialoginen oppimisympäristö

Mikrot ja MOOCit opetus- ja oppimismenetelmänä sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan osaamisen vahvistamisessa

Hankkeessa tuotettiin uusia avoimia (CC BY-SA) pedagogisia ratkaisuja osaamisen kehittämisen myös työn ohessa. Mikrot ovat pieniä, yhden osaamistavoitteen sisältäviä osaamiskokonaisuuksia. Opettaja voi hyödyntää niitä osaksi opetusta ja oppijat oman osaamisensa kehittämiseen. [MOOCit](#) (massive open online courses) ovat 1–3 opintopisteen itsenäisesti verkossa ajasta ja paikasta riippumatta opiskeltavia kokonaisuuksia.

Hankkeessa tuotettiin yhteisöllisen oppimisen oppimismenetelmiä *digitaalinen Living Lab*, *verkkosimulaatio* sekä tosielämän sosiaali- ja terveysalan digitalisaation ja tiedonhallinnan tilanteita VR-todellisuudessa simuloiva *Pulmahuone-peli*.

MOOCit osoittautuivat toimiviksi osaamisen kehittämisen välineiksi, ne tarjoavat joustavan mahdollisuuden oppimiselle. Hankkeessa tarkasteltiin 20 MOOCin osallistujien (n=562) kokemuksia MOOCeista osaamisen kehittämisen välineinä. Tulokset ovat rohkaisevia ja näyttää, että MOOCit voivat olla tulevaisuudessa keskeisessä roolissa sote-alan opiskelijoiden ja asiantuntijoiden osaamisen kehittämisessä.

Opiskelijat kokevat MOOCit varsin hyödyllisenä ja tuloksellisenä itsenäisen oppimisen ja osaamisen kehittämisen välineinä.

Lyhyemmät 1–3 op opintojaksot saattavat sopia paremmin oman osaamisen kehittämiseen opiskelijoilla ja asiantuntijoille kuin pidemmät, sillä lyhyemmät on helpompi suorittaa työn ohella loppuun.

Vertaisvuorovaikutuksen luominen MOOCeihin saattaa tukea opiskelijoiden retentiota ja MOOCin suorittamista loppuun opettajan ohjauksen ollessa MOOCeissa vähäisempää.

Itsenäisesti ajasta ja paikasta riippumatta suoritettaviin, automaattisesti arvioituihin MOOCeihin voidaan luoda paitsi monologisia, myös dialogisia ja triialogia oppimismahdollisuuksia.

MOOCit ovat potentiaalisesti keskeisiä osaamisen kehittämisen välineitä tulevaisuudessa opiskelijoiden lisäksi myös sote-alan ammattilaisille.

Suomessa MOOCien hyödyntämiseen osaamisen kehittämisen välineenä on hyvä mahdollisuus, sillä Suomessa hyödynnetään jo muutenkin laajasti digitaalisia työkaluja ja mahdollisuuksia.

Tulevaisuudessa MOOCeja voidaan hyödyntää mahdollisesti myös sote alan asiantuntijoiden ja asiakkaiden välisen dialogin ja tiedonluomisen välineenä.

Mikrot ja MOOCit opetus- ja oppimismenetelmänä sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan osaamisen vahvistamisessa

Kuvio 8: Opintoja verkkoon

Monialaiset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittymistä

Hankkeessa kehitettiin Digitaalinen Living Lab -oppimis- ja kehittämissympäristö sote-alan monialaiseen palvelujen yhteiskehittämiseen. Digitaalisessa Living Labissa tehdään käyttäjäkeskeistä kehittämistä työelämää muistuttavassa virtuaalisessa oppimisympäristössä 24/7 -periaatteella.

Digitaalisesta Living Labista on kuvattu sen kehittämisprosessi, Living Labin -ympäristön operointi sekä sidosryhmien osallistaminen verkossa. Living Labissa käytetään erilaisia ohjelmistoja monialaisen yhteiskehittämisen, sidosryhmien osallistamisen sekä monialaisen osaamisen kehittämisen mahdollistamiseen.

Monialainen eri taustaisten opiskelijoiden ja opettajien yhteinen oppimis- ja kehittämissympäristö edellyttää yhteisen ymmärryksen luomista sekä eri koulutusalojen rajat ylittävää vuoropuhelua ja tiedonluomista. Opettaja toimii tiedonrakentelun fasilitaattorina ja tukee yhteisten digitaalisten työkalujen ja toimintatapojen muodostumista ja tarjoaa opiskelijoille yhteisiä digitaalisia työkaluja ja alustoja.

Trialogista oppimismallia voidaan soveltaa monialaisen oppimisen ja yhteiskehittämisen tukemiseen digitaalisessa Living Labissa.

Opettaja toimii fasilitaattorina ja organisoijana ja valitsee yhteiset alustat, työskentelyvälineet ja -tavat.

Living Lab sisältää opiskelijaryhmien ja ryhmän jäsenten omaa ja yhteistä työskentelyä sekä kaikkien ryhmien, opettajien ja erilaisten sidosryhmien yhteisiä online-katselmointityöpajoja.

Digitaalisen Living Labin prosessi: Projektin suunnittelu, asiakasymmärrys, ideointi, konsepti 1 (palveluprosessi), konsepti 2 (käyttöliittymät) ja prototyyppi.

Digitaalinen [korttipakka](#) ja Opettajan ohjekirja

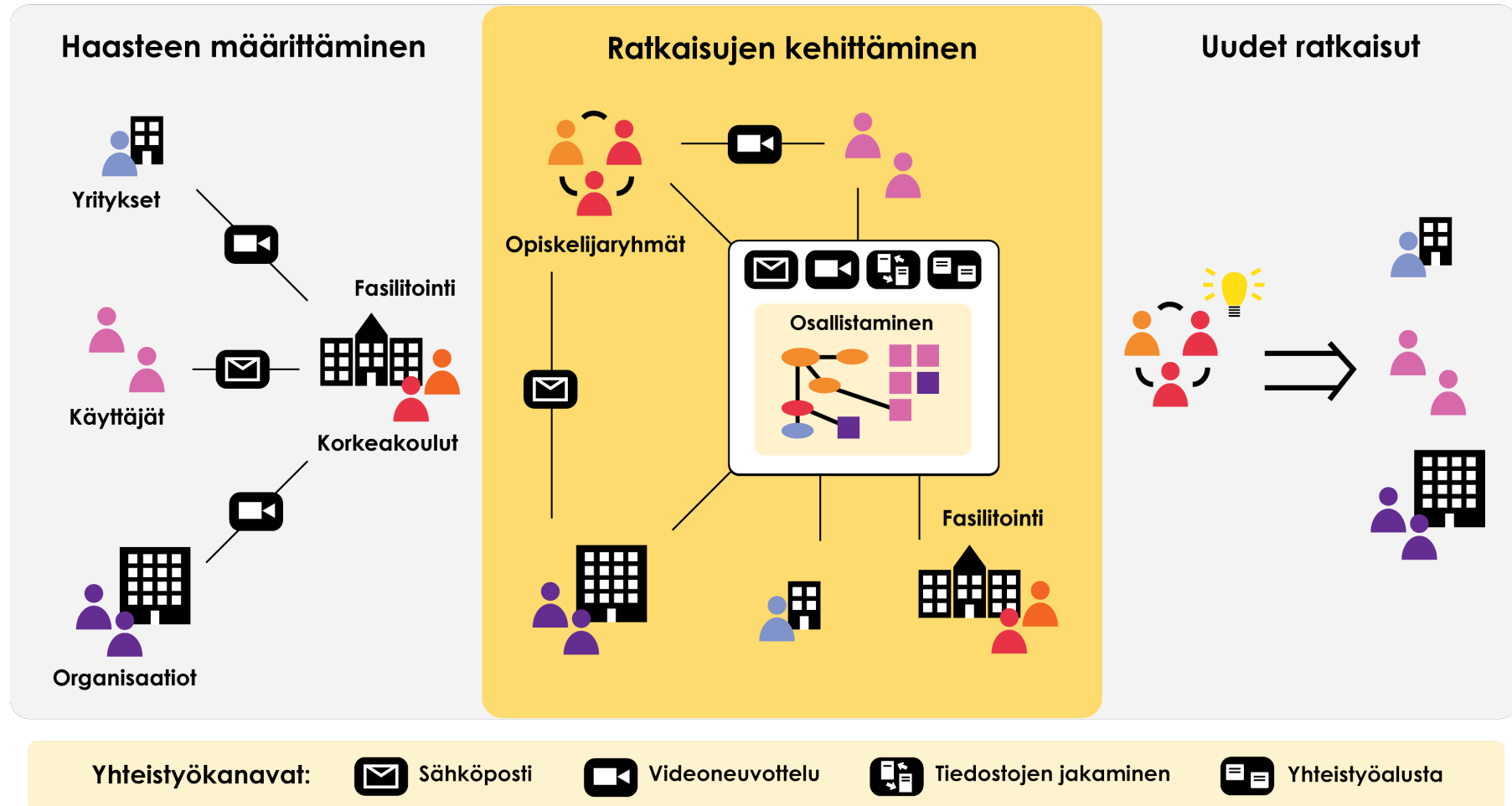

Digitaalinen Living Lab soveltuu monialaisten sote-alan haasteiden, etenkin digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Hankkeessa esimerkiksi suunniteltiin digitaalisia palveluratkaisuja sydämen vajaatoimintaa sairastavien kotihoidon asiakkaiden omahoidon edistämiseen & seurantaan.

Monialaiset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittymistä

2/2

Digitaalinen Living Lab

Kuvio 9: Digitaalinen Living Lab

Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla

Digi virtaa sosiaali- ja terveystieteisiin 5 op verkkokurssi tuotettiin eri korkeakoulujen yhteiskehittämisenä avoimeen kansalliseen Digicampus verkko-oppimisympäristöön. Kesällä 2019 opinto tarjottiin amk-opiskelijoille ja työelämän edustajille. Opiskelijat täyttivät osaamisen kehittymisen kyselyn ennen ja jälkeen verkko-opinnon.

Kuusi 1-3 op MOOC opintoa tuotettiin yhteiskehittämisenä sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen teemoihin. MOOC opinnossa oppimistehtävät on automatisoitu. Opettajan työpanosta tarvitaan suunnittelussa, opiskelijoiden tiedottamisessa, ilmoittautumisprosessissa, ja kysymyksiin vastaamisessa sekä arviointien rekisteröinnissä.

Opiskelijat ilmoittautuivat CampusOnline portaalin kautta LAB-amk:n tarjoamille MOOC toteutuksille kesäopinnoissa 2020. Vastuunopettaja vei hyväksytyt suorituksen opintorekisteriin. Opiskelija hakee opintosuorituksen osaksi HOPS:iaan omassa amk:ssaan. Opiskelijat täyttivät palautelomakkeen. Palautetta hyödynnettiin opintojen kehittämiseen.

Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla.

Verkkokurssi Digi virtaa sosiaali ja terveystieteisiin tuotti yhteisöllistä osaamisen kehittämistä.

Aikaan ja paikkaan sitomattomat 6 MOOC opintoa Sähköisten palveluiden ja tiedolla johtamiseen teemoihin tuottivat yksilöllisen osaamisen kehittämistä.

Osaamismerkki tiedolla johtaminen on keino osoittaa osaaminen tiedolla johtamisessa.

Verkkokurssille osallistuneiden arvio omasta osaamisestaan lisääntyi kaikilla opintojakson kolmella osa-alueella.

Sähköisten sotepalveluiden ja tiedolla johtamisen verkossa toteutettu koulutus soveltuu myös työelämässä olevien osaamisen kehittämiseen,

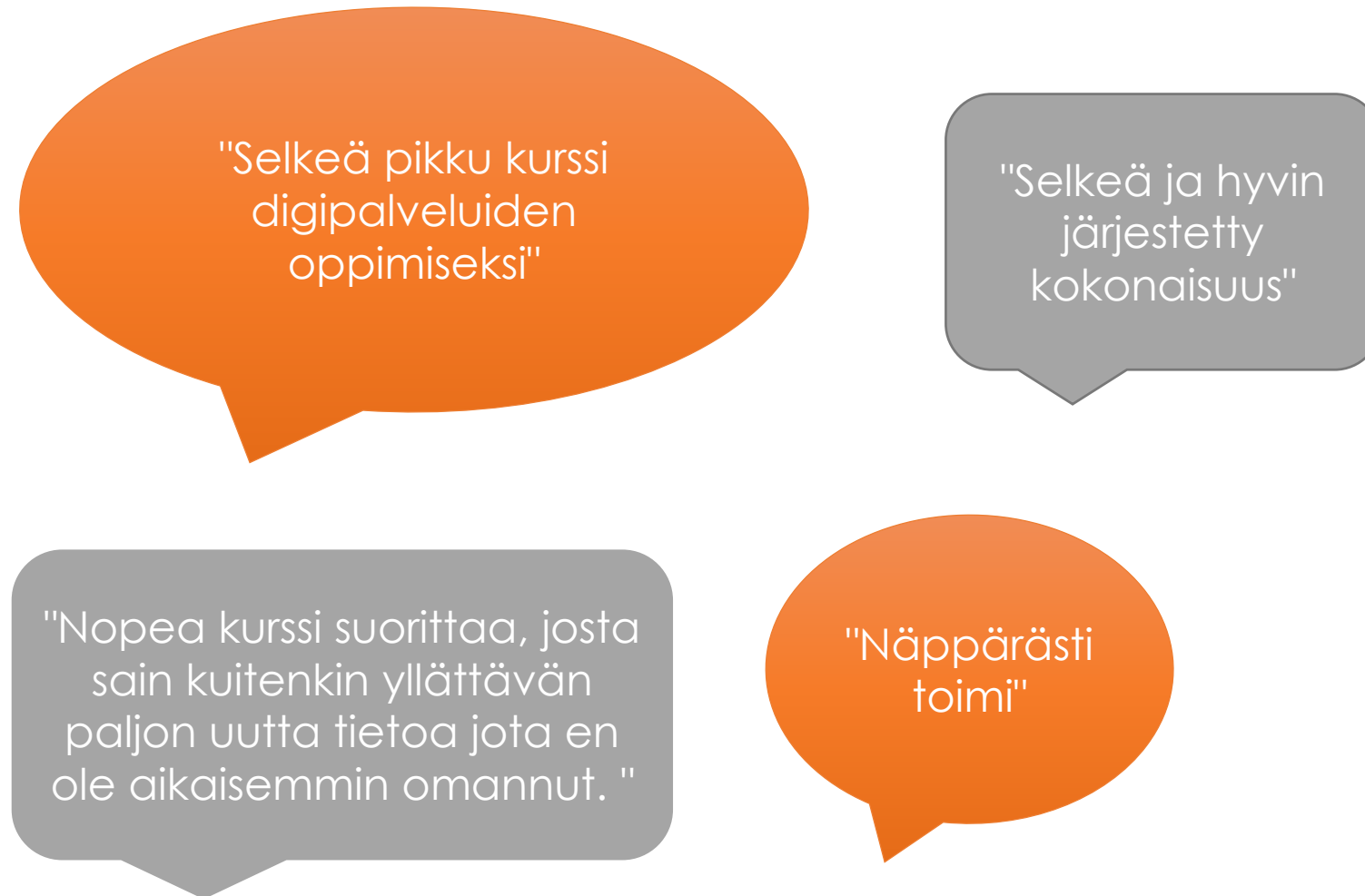
MOOC opinto vaikuttaa tulosten perustella soveltuvan hyvin sotedigi osaamisen kehittämisen välineeksi korkeakouluopiskelijoilla.

Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla

Kuvio 10: Tiedolla johtaminen

Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla- Mitä mieltä opiskelijat olivat?

Kuvio 11: Opiskelijoiden mielipiteitä itsenäisestä verkko-opiskelusta

Palvelumuotoilukoulutus, mentorileiri, tukee opiskelijoiden ja opettajien palvelumuotoiluosaamisen kehittymistä

Kehitystyön ensimmäisessä vaiheessa tuotettiin palvelumuotoilun oppimiskokonaisuus, mitä pilotoitiin kehittäjäkorkeakoulujen opettajien opetuksessa. Pilotoinnin jälkeen hankkeessa mukana oleville korkeakoulun opettajille (N=80) järjestettiin kaksi samansisältöistä palvelumuotoilun mentorileiriä. Mentorileireillä hyödynnettiin tuotettua palvelumuotoilun oppimiskokonaisuutta ja siihen liittyvää valmentajankäsikirjaa. Mentorileirin pedagogiikka pohjautui työpajamaiseen ja dialogiseen otteeseen, jossa haaste tuli työelämästä. Mentorileirien jälkeen opettajat pilotoivat tehtyä oppimateriaalia omilla opintojaksoilla. Ratkaistava haaste tuli työelämästä, jota lähdettiin ratkaisemaan yhdessä työelämän kanssa.

Mentorileirin käyneet opettajat toimivat omilla korkeakouluissaan palvelumuotoilun mentoreina, jotka jalkauttavat saamaansa palvelumuotoiluosaamista opetussuunnitelmiin ja opetukseen.

Tulokset ja soveltamisedotukset perustuvat mentorileirien jälkeisiin opettaja arviointeihin ja pilottien jälkeen kerättyihin opiskelija arviointeihin.

Opiskelijat ja opettajat olivat tyytyväisiä toteutettuun palvelumuotoilukoulutukseen ja kehitettyyn oppimateriaaliin.

Opettajat olivat opiskelijoita hieman tyytyväisempiä oppimiskokonaisuuteen ja sen hyödyntämiseen.

Sekä opiskelijat (ka 4,25) että opettajat (ka 4,41) arvioivat, että koulutus edisti palvelumuotoiluosaamisen kehittymistä. (asteikko 5=hyvin – 1=huonosti).

Valtaosa opettajista arvioi (ka 4,50), että pystyy hyödyntämään koulutuksen materiaalia myöhemminkin. Opiskelijoista hieman pienempi osuus (ka 3,75).

Palvelumuotoilukoulutusta on pilotointien jälkeen sisällytetty monien amk:den sote-alan opetussuunnitelmiin sekä amk-että yamk-koulutuksiin.

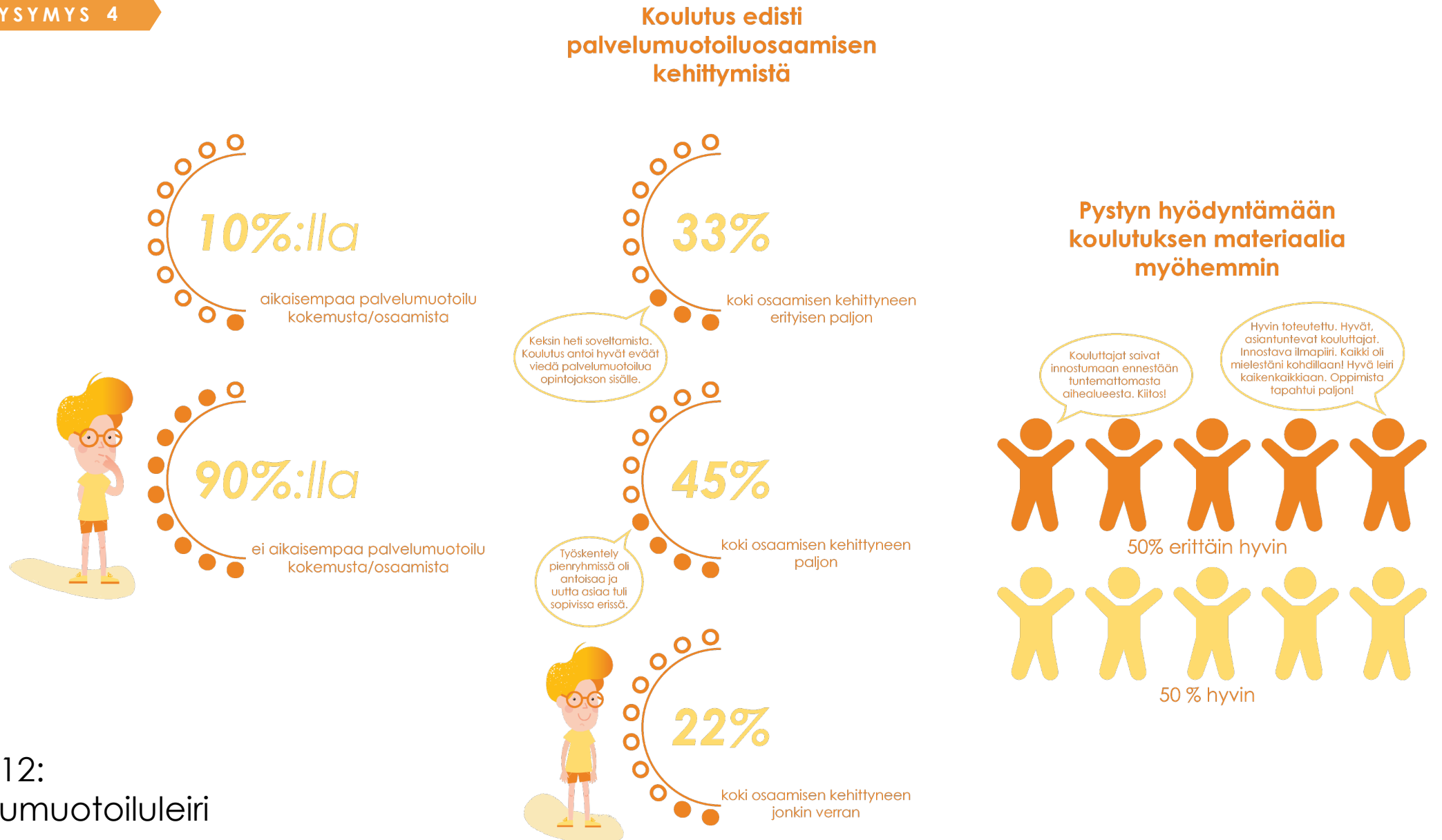

Oppimiskokonaisuus perustuu työelämän aitoihin kehittämishaasteisiin ja heidän kanssaan tehtävään yhteistyöhön. Näin tieto ja osaaminen leviää koulutuksesta myös sote-alalle.

Johdanto Palvelumuotoiluun opintojakson on suorittanut n. 100 opiskelijaa. Opintojakso on lisännyt opiskelijoiden ymmärrystä palvelumuotoilun roolista sote-alan kehittämisessä

Palvelumuotoilukoulutus, mentorileiri, tukee opiskelijoiden ja opettajien palvelumuotoiluosaamisen kehittymistä

Kuvio 12:
Palvelumuotoiluleiri

Oppimissisällöt ja pedagogiset menetelmät monitoimijaisen kehittämisverkostotoiminnan oppimiseen

Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisten palveluiden kehittäminen edellyttää vahvaa osaamista toimia yhteistyössä monitoimijaisesti eri yhteiskuntasektoreiden kesken. Nämä tulevaisuuden osaamistarpeet määriteltiin yhteistyössä kansalaisten, työelämän edustajien, opettajien ja opiskelijoiden kanssa.

Monitoimijuusosaamisessa keskeistä on palvelujärjestelmän erilaisten toimijoiden ja roolien tunnistaminen, palvelujen asiakaslähtöinen ja monitoimijainen suunnittelu ja kehittäminen, monitoimijaisen kehittämisyhteistyön mallien ja menetelmien soveltaminen sekä digitaalisuuden mahdollisuuksien tunnistaminen sote-palvelujen kehittämisessä. Monitoimijuusosaamisen kehittämisessä korostuu yhdessä toimiminen ja oppiminen.

Monitoimijuusosaamisen kehittämiseksi luotu monipuolinen oppimismateriaali mahdollistaa sekä itsenäisen oppimisen että yhdessä oppimisen ja palvelujen kehittämisen monitoimijaisesti. Lisäksi itsearviointityökalu mahdollistaa monitoimijuusosaamisen tunnistamisen.

Monitoimijuuden työkalut auttavat jäsentämään keitä kehittämiseen osallistetaan ja mitkä ovat eri toimijoiden roolit kehittämisprosessissa ja tiedontuotannossa

Uusia monitoimijaisen kehittämisen työkaluja otettiin rohkeasti käyttöön ja sovellettiin oppimistehtävissä autenttisissa oppimisympäristöissä

Hankkeessa kehitettyä opetusmateriaalia hyödyntäneet YAMK opiskelijat arvioivat osaamisensa kehittyneen kaikkien monitoimijuusosaamisen tavoitteiden osalta.

Oppimissisältöjä voidaan hyödyntää suunniteltaessa uutta kehittämisprojektia tai uusia sektorirajat ylittäviä toimintamalleja.

Opetussuunnitelmatyö korkeakouluissa

Oppimissisällöt soveltuvat opetusmateriaaleiksi korkeakouluihin sekä työelämän täydennyskoulutukseen.

Oppimissisältöjä ja pedagogisia menetelmiä voidaan soveltaa monitoimijaisessa kehittämisessä.

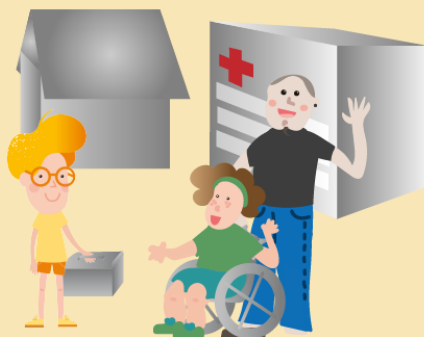

Monitoimijuusosaamisen itsearviointityökalu soveltuu toimijoille, jotka kehittävät monitoimijaisesti sosiaali- ja terveysalan palveluja ja prosesseja.

MONITOIMIJUUS KEHITTÄMISYHTEISÖSSÄ

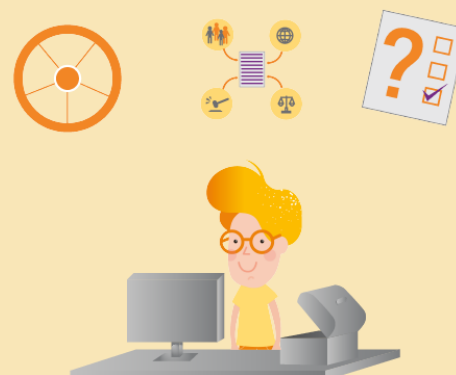
Monitoimijaisella kehittämisyhteisöllä tarkoitetaan julkisten, yksityisen, kolmannen sektorin sekä kansalaisten yhteistä palveluiden kehittämistoimintaa.

MONITOIMIJUUSOSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Ihmisten kanssa autenttissa toimintaympäristöissä.

PALVELUJÄRJESTEMÄN KEHITTÄMINEN

Sovella digitaalisuutta ja työkalupakkia. Tunnista palvelujärjestelmän erilaiset toimijat, tehtävät ja roolit.

OSALLISUUDEN MAHDOLLISTAMINEN

Tasavertaiset aktiiviset toimijat.

LUE LISÄÄ: [SOTEPEDA247.FI](https://sotepeda247.fi)

Kuvio 13: Monitoimijuus kehittämisyhteisössä

Tulosten taustalla on eettisen toimintamallin kehittämisprosessi ja siinä yhteydessä tuotetut julkaisut. Kehittämistyön lähtökohtana on ollut sosio-konstruktivistinen näkökulma oppimiseen. Toimintamallin ytimessä on eettisen toiminnan reflektiivinen prosessi, jossa kokemuksellinen ja teoreettinen tieto kohtaavat. Prosessi pohjautuu dialogisen oppimisen näkökulmiin, joiden kautta voidaan tukea etiikan oppimista. Dialoginen oppiminen rakentuu oppimisen metaforille: tiedonhankinta, osallistuminen ja uuden tiedon luominen.

Etiikan oppimisen kannalta keskeistä on, että dialogiseen malliin yhdistyvät myös James Restin [13] jäsentämät ammattieettisen toiminnan osatekijät: eettinen herkkyys, eettinen arviointi ja päätöksenteko sekä eettinen toimeenpano.

Eettisen toiminnan reflektiivistä prosessia ja sen vaiheita on hyödynnetty etiikan MOOCien (3 kpl) ja mikrojen sekä tulevaisuustyöpajojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Opetushenkilöstön osaamista etiikan opetukseen on tuettu verkkovalmennus-kokonaisuudella ja opettajaverkoston toiminnassa.

Eettisen toiminnan reflektiivinen prosessi tukee etiikan oppimista ja osaamisen kehittymistä.

Julkaisu: Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutuksiin ja sote-alan työhön sisältää artikkeleita, jotka avaavat etiikan oppimista ja jatkuvaa eettisen osaamisen kehittämistä.

Eettisen toiminnan reflektiivistä prosessia on hyödynnetty etiikan koulutusten ja oppimateriaalin laadinnassa (Mooc ja mikrot) sekä tulevaisuustyöpajojen suunnittelussa ja opettajavalmennuksessa

Eettisen toiminnan reflektiivistä prosessia voidaan hyödyntää etiikan opetuksessa monialaisesti

Reflektiivistä prosessia voidaan hyödyntää eettisen osaamisen kehittämisessä koulutuksessa ja työelämässä

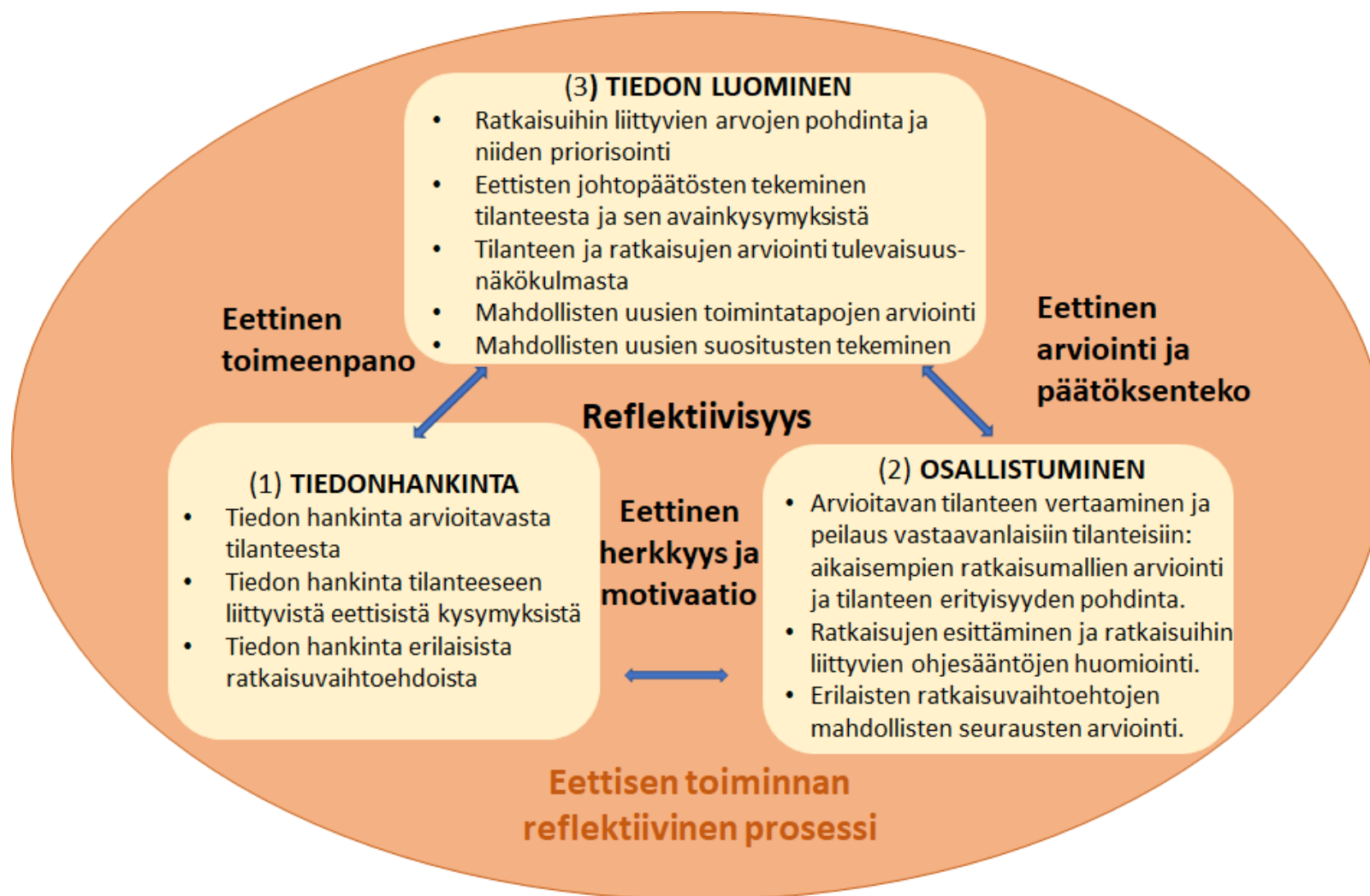

Reflektiivistä prosessia voidaan hyödyntää digitalisaatioon liittyvien eettisten ohjeiden kehittämisessä organisaatioissa

Eettisen toiminnan reflektiivistä prosessia voidaan hyödyntää työelämässä eettisten kysymysten ja haasteisen tunnistamisessa, yhteisessä pohdinnassa ja ratkaisujen tuottamisessa

Etiikan oppimista tukeva eettinen toimintamalli ja pedagogiikka

Kuvio 14: Eettisen toiminnan reflektiivinen prosessi etiikan oppimisen tukena

Eettisen toiminnan reflektiivisessä prosessissa hyödynnetty: 1) Eettinen toimintamalli (Koivisto ym. 2019, Tekoäly viranomaistoiminnassa - eettiset kysymykset ja yhteiskunnallinen hyväksyttävyyys) [14], 2) dialogisen oppimisen malli (Paavola & Hakkarainen, 2005 [15], Paavola 2012 [16]) ja 3) James Restin ammattieettisen toiminnan osatekijät (Rest 1994 [13]; suomeksi Juujärvi, Myyry & Pessa 2007 [17])

Sote-alan tulevaisuuden asiakaslähtöistä ja eettistä työtä selvitettiin kuvailevan kirjallisuuskatsauksen avulla. Siinä selvitettiin millaista on sote-alan tulevaisuuden asiakaslähtöinen ja eettinen työ digitalisaation lisääntyessä ja millaista eettistä osaamista se edellyttää. Aineisto analysoitiin induktiivisella sisällön analyysillä, josta keskeisiksi teemoiksi nousivat:

- Sote-alan ammattilaisten tulee olla aloitteellisia muutosprosesseissa ja uusien palvelujen suunnittelussa, että asiakkaiden osallisuus tulevien palvelujen kehittämisessä on keskiössä.
- Eri käyttäjäryhmät tulisi ottaa mukaan toiminnan suunnitteluun, että todellinen käyttäjäystävällisyys voisi toteutua.
- Kaiken toiminnan suunnitteluun tulisi aina sisältyä myös eettinen arviointi, johon monialaisella verkostotyöskentelyllä voidaan tuottaa parempia tuloksia. Erityisiä osaamisen ajantasaisuuden haasteita tuottaa digitaalisen toimintaympäristön jatkuva ohjeistusten ja lainsäädännön muutos.
- Eettiset kysymykset, myös digitaalisissa palveluissa, ovat vahvasti sidottuja kulttuuriin ja osaamista myös tässä on vahvistettava.

Henkilöstön pidettävä aktiivinen ote muutosprosessien ohjaamisessa

Verkostotyöskentelyä hyödynnettävä toiminnan suunnitteluun ja suunnitteluvaiheessa tehtävään eettiseen arviointiin

Kirjallisuuskatsauksen tuloksia hyödynnettiin eettisen toimintamallin laadinnassa ja etiikan opetuksen Mikrojen opetusmateriaaleina

Asiakkaat osallistettava jo suunnitteluvaiheessa

Jatkuva osaamisen päivittäminen ohjeiden ja lainsäädännön osalta

Kulttuurinen osaaminen tärkeää eettisessä päätöksenteossa

Käsitteiden määrittelyä jatkettava aktiivisesti eri yhteistyöfoorumeilla

Vastuiden ja velvollisuuksien määrittelyä jatkettava aktiivisesti eri yhteistyöfoorumeilla

Sote-alan tulevaisuuden asiakaslähtöinen ja eettinen työ

Haasteita ja ratkaisuja

Käsitteiden määrittelyn haasteet

Ammattilaisten aktiivinen rooli kehittämistyössä

Kansalaisten osallistaminen suunnitteluun

Vastuiden ja velvollisuuksien rajaamisen haasteet

Tutkimustiedon avulla osaamisen lisääminen

Yksityisyyden suojan haasteet

Syrjäytymiseen liittyvät vaarat

Monialainen verkosto-työskentely

Kansainvälisyys-osaaminen

Kuvio 15: Haasteita ja ratkaisuja sote-alan tulevaisuuden asiakaslähtöisessä ja eettisessä työssä

Tulevaisuuden monitoimijaisten kehittämisverkostojen työkalut

Monet yhteiskunnalliset muutokset ovat johtaneet siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämisessä ja tuottamisessa laaja-alainen yhteistyö ja erilaiset verkostot ovat välttämättömiä.

Monitoimijaisella yhteistyöllä tarkoitetaan yhteistyön tekemistä, kehittämistä ja tutkimista siten, että kansalainen on osallinen sekä palveluprosessissa että palvelun kehittämis- ja tutkimusprosessissa.

Työkalujen tavoitteena on auttaa tunnistamaan palvelujärjestelmän erilaisia toimijoita sekä niiden tehtäviä ja rooleja, suunnittelemaan palveluita asiakaslähtöisesti ja monitoimijaisesti sekä soveltamaan monitoimijaisen kehittämis-yhteistyön malleja ja menetelmiä.

Digitaalisessa monitoimijuus kehittämis-yhteisöissä [työkalupakissa](#) kuvataan työkalu, käyttöohje työkaluun sekä työkalun sovellus-ideoita. Työkalut ovat saatavissa digitaalisina sekä tulostettavissa canvas-pohjina.

Sotealan kehittämisverkostoissa tulee toimia monitoimijaisesti.

Monitoimijaista kehittämistä voidaan tehdä hyödyntämällä erilaisia työkaluja.

Monitoimijaisten kehittämisverkostojen työkalut auttavat suunnittelemaan palveluita asiakaslähtöisesti ja monitoimijaisesti.

Monitoimijuuskartta auttaa tunnistamaan palvelujärjestelmän erilaisia toimijoita sekä niiden rooleja.

Asiakaslähtöinen ajattelu -testin avulla sote-alan toimija tulee tietoiseksi omasta asiakaslähtöisestä ajattelustaan.

Palvelujärjestelmän nykytila ja tulevaisuus -työkalu auttaa kuvaamaan palveluita, jotka edellyttävät usean eri toimijan yhteistyötä.

Palvelun kehittämisprosessi -työkalu antaa kokonaiskuvan palvelun kehittämisestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

Monitoimijuusosaamisen itsearviointityökalu auttaa tunnistamaan osaamista monitoimijaisissa kehittämis-yhteisöissä.

Tulevaisuuden monitoimijaisten kehittämisverkostojen työkalut

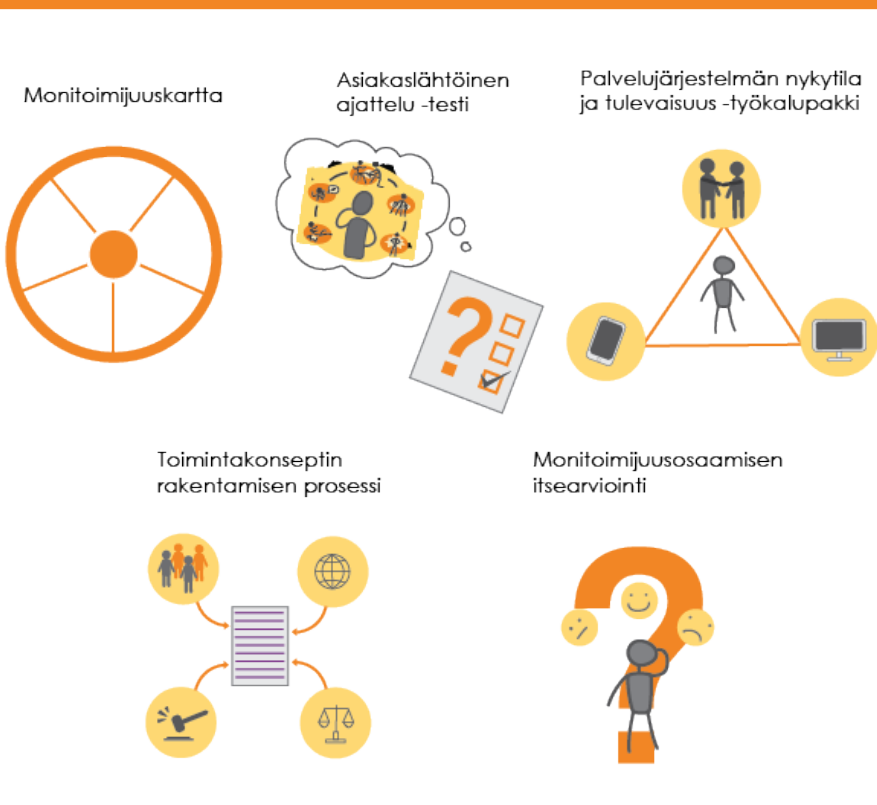
Monitoimijuus kehittämissyhteisöissä työkalupakki

Työkalujen tavoitteena:

Auttaa tunnistamaan palvelujärjestelmän erilaisia toimijoita sekä niiden tehtäviä ja rooleja

Auttaa suunnittelemaan palveluita asiakaslähtöisesti ja monitoimijaisesti

Auttaa soveltamaan monitoimijaisen kehittämissyhteistyön

Kuvio 16: Monitoimijuus kehittämissyhteisöissä Työkalupakki ([linkki](#))

Eettisen toimintamallin kehittämistyö on tapahtunut yhteiskehittämisenä, jossa on hyödynnetty toimintatutkimuksellista lähestymistapaa. Kehittämiseen on osallistunut monialaisesti ammattilaisia erilaisista sote-organisaatioista (julkinen, yksityinen, kolmassektori), asiantuntijoita kansallisista asiantuntijaorganisaatioista (esim. THL, VTT, Sote Digi Oy, Hotus, Etene, Soste), kansalaisia sekä opettajia ja opiskelijoita korkeakouluista ja toiselta asteelta, yhteensä 321 henkilöä.

Yhteiskehittämisen konkreettisia paikkoja ovat olleet viidellä eri paikkakunnalla toteutetut tulevaisuustyöpajat (12 kpl) ja kaksi virtuaalista eettistä foorumia. Työskentelyssä korostui moninäkökulmainen ja yhteisöllinen tiedon rakentuminen reflektiivisenä prosessina, jossa hyödynnettiin kirjallisuuskatsauksen tuottamaa tulevaisuustietoa.

Kehittämistyössä tunnistettiin digitalisoituvan sosiaali- ja terveysalan tulevaisuuden eettisiä kysymyksiä, digitalisaatioon liittyviä eettisen osaamisen sisältöjä, eettisen osaamisen koulutustarpeita sekä eettisen toimintamallin tarvetta, sisältöjä ja käyttöönottoon liittyviä huomioitavia tekijöitä.

Eettisen toimintamallin yhteiskehittämisen prosessi $\frac{1}{2}$

Yhteiskehittämisen prosessissa korostuu monitoimijuus. Digitalisaation huomioivaa eettistä toimintamallia tarvitaan koulutuksen lisäksi myös työelämään.

Virtuaalisten eettisten foorumeiden hyödyntäminen eettisten kysymysten pohdinnassa koettiin merkityksellisenä ja niiden jatkoa toivottiin.

Yhteiskehittämisen prosessin ohjaamisessa tarvitaan fasilitointia.

Digitalisaatioon liittyviä teemoja tulisi tarkastella mahdollisimman kokonaisvaltaisesti, mikä otettiin huomioon mallin suunnittelussa.

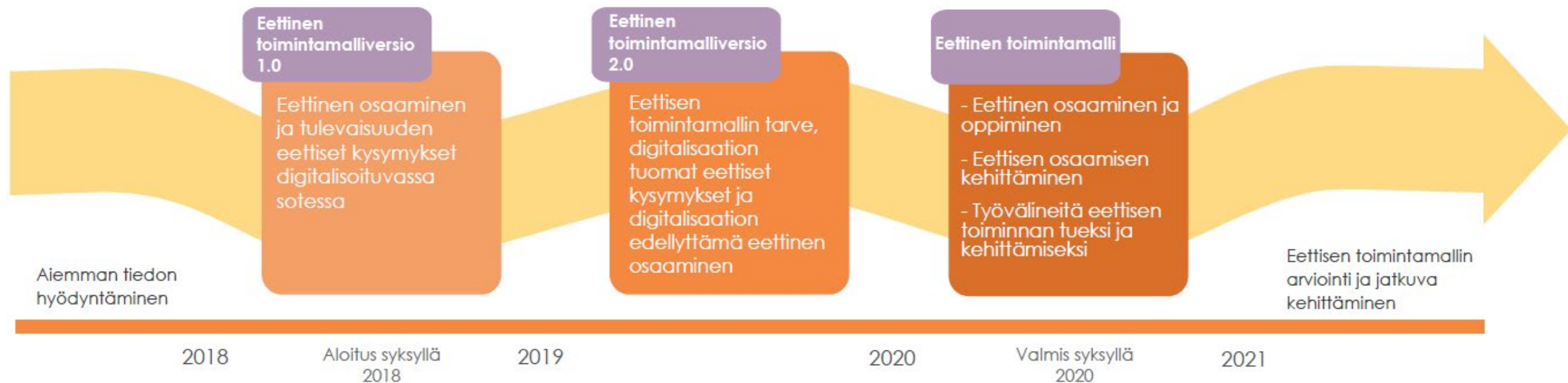
Yhteiskehittämisen prosessia ja siinä käytettäviä menetelmiä voidaan hyödyntää mihin tahansa kehittämistyöhön.

Virtuaalisia foorumeita voidaan hyödyntää eri teemojen yhteisölliseen ja monialaiseen työstämiseen ja asiasta käytävään yhteisölliseen dialogiin.

Kansalaisten osallistumista sote-alan kehittämistyöhön voidaan edistää yhteiskehittämisen menetelmillä.

Kuvio 17: Eettisen toimintamallin kehittämisprosessi

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTYÖ

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmään kohdistuvat muutostekijät

1. Millaista on digitaalisiin sote-palveluihin liittyvä osaaminen?

- Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä osaaminen
- Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä opettajan osaaminen
- Palvelumuotoiluosaamisen hyödyntäminen sote-alalla
- Digitalisaation edellyttämä eettinen osaaminen

3. Minkälaisilla uusilla toimintamalleilla sosiaali- ja terveysalalla tulevaisuudessa toimitaan

- Sote-alan tulevaisuuden asiakaslähtöinen ja eettinen työ
- Tulevaisuuden monitoimijaisen kehittämisverkostojen työkalut
- Eettisen toimintamallin yhteiskehittämisen prosessi

2A. Millaista on digipedagoginen osaaminen?

- Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla
- Yhteisölliset, digitaaliset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittymistä

2B. Minkälaisilla uusilla pedagogisilla malleilla sotedigiosaamista opitaan?

- Mikrot ja MOOCit opetus- ja oppimismenetelmänä sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan osaamisen vahvistamisessa
- Monialaiset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittymistä
- Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla
- Palvelumuotoilukoulutus, mentorileiri, tukee opiskelijoiden ja opettajien palvelumuotoiluosaamisen kehittymistä
- Oppimissisällöt ja pedagogiset menetelmät monitoimijaisen kehittämisverkostotoiminnan oppimiseen
- Etiikan oppimista tukevat eettinen toimintamalli ja pedagogiikka

PEDAGOGISET TUOTTEET

Avoimesti hyödynnettävissä
CC BY-SA 4.0 -lisenssin mukaisesti

01 Mikrot

02 Moocit

03 Palvelumuotoilun
oppimiskokonaisuus

04 Osaamismerkkit

05 Oppimisympäristöt

06 Pedagogiset ohjeet ja mallit

07 Eettinen toimintamalli

08 Monitoimijuus kehittämissyhteisössä
työkalupakki

09 Trialogisen oppimisen malli pedagogisten
tuotteiden jäsentäjänä

Mikrot kehitettiin eri osaamisalueiden (12) tavoitteiden ja sisältöjen pohjalta. Mikrojen kehittämisessä huomioitiin oppimisen monimuotoisuus. Kehittämistyötä vetivät osaamisalueiden vastuuhenkilöt, osaamisalueiden työryhmissä oli monialainen edustus eri ammattikorkeakouluista.

Mikrot aktivoivat erilaisia oppijoita ja käsittelevät aihetta erilaisista näkökulmista ja eri opetusmenetelmin. Mikrojen käytettävyydessä huomioitiin lisenssi- ja saavutettavuustekijät. Mikrot sisältävät ohjeistuksia sekä opettajalle että opiskelijalle.

Mikroja pilotoitiin keväällä 2020. Pilotoinnin pohjalta niitä kehitettiin eteenpäin esimerkiksi selkeyttämällä niihin liittyviä ohjeita.

Mikrot ovat saatavilla [aoe.fi -palvelussa](https://aoe.fi-palvelussa).

Mikro on kestoaltaan lyhyt, yleensä enintään yhden osaamistavoitteen sisältävä pedagogisesti mielekäs kokonaisuus.

Mikro voi olla esimerkiksi dokumentti, esitys, video, podcast, kuva, oppimistehtävä tai niiden yhdistelmä

Mikroja on 422 ja ne sisältävät myös kieliversioita (ruotsi, englanti)

Opettajat voivat käyttää mikroja eri tavoin osana omaa opetustaan

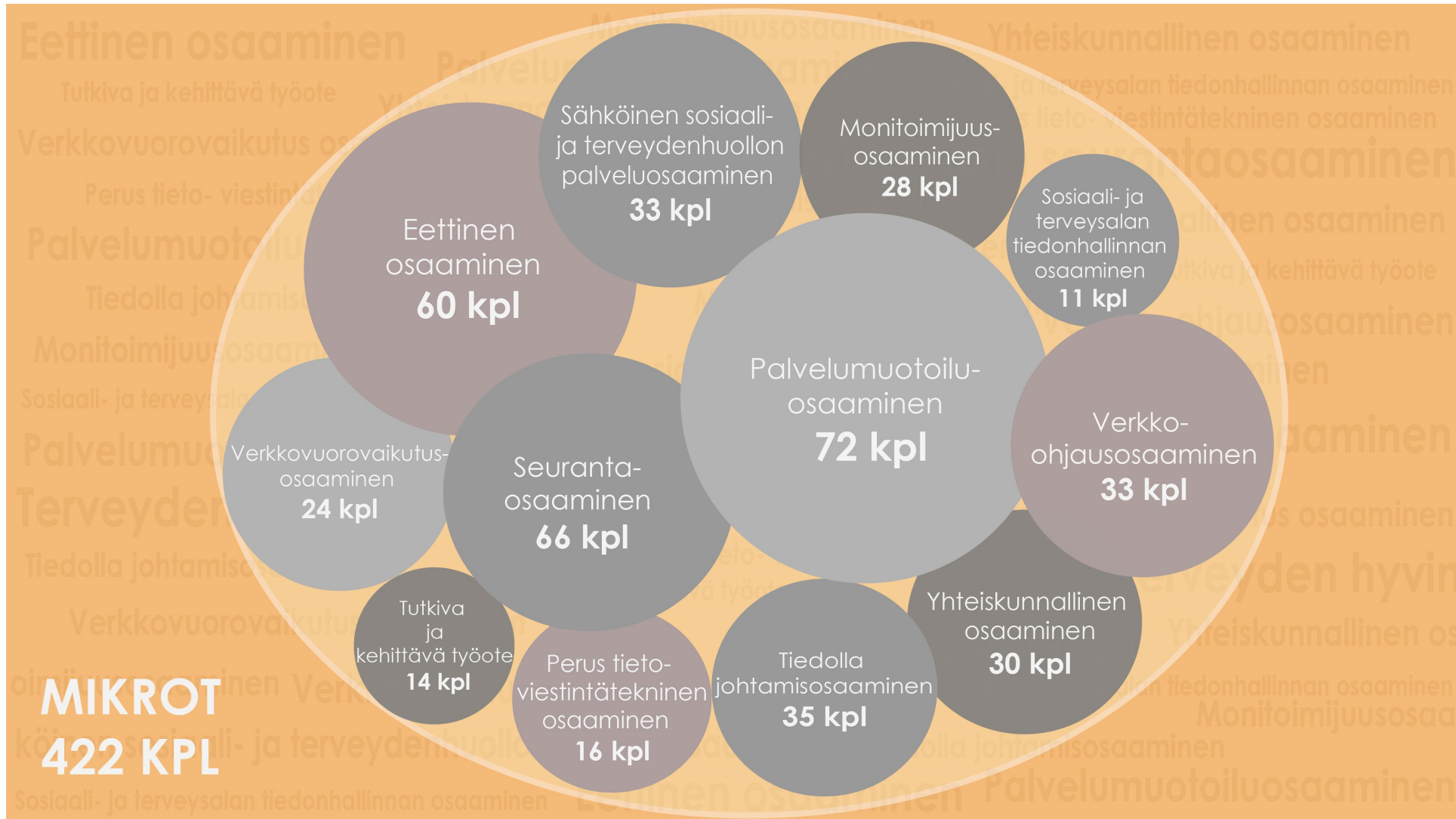
Mikroja voi ottaa käyttöön yksittäin tai yhdistämällä niitä suuremmaksi kokonaisuudeksi

Opetus voi koostua useista eri osaamisalueiden mikroista

Mikrot on lisensoitu CC BY-SA 4.0 lisenssillä ja ne ovat käytössä maksutta

Kuvio 18: Mikrot (tilanne 18.11.2020)

MOOCit (Massive Open Online Course) ovat avoimesti verkossa saatavilla olevia, itsenäisesti suoritettavia kursseja, joiden sisältö on aihepiiriltään ja/tai ajallisesti rajattu kokonaisuus. Niiden oppimisympäristö ja sisällöt ovat digitaalisia. MOOCeja voi olla erilaisia, osa painottaa dialogista ja trialogista oppimista pyrkien tukemaan opiskelijoiden vuorovaikutusta sekä yhteistä tiedonrakentamista. Osa puolestaan painottaa monologista oppimista pyrkien tukemaan opiskelijoiden itsenäistä oppimista digitaalisten oppimateriaalien pohjalta.

Hankkeessa on rakennettu yhteensä 30 kpl 1–3 op laajuisia MOOCeja kaikilta 12 hankkeen osaamisalueelta. MOOCien rakentamisessa on yhdistynyt niin sisällöllinen, pedagoginen kuin tekninen osaaminen. Monialainen yhteiskehittäminen on toteutunut jakaen asiantuntemusta, kehittämällä uusia yhteisiä sisältäjä sekä laajentaen näkökulmia verkko-oppimisen mahdollisuuksista. Hankkeessa kehitetyt MOOCit on lisensoitu avoimen julkaisemisen CC BY-SA lisenssillä ja ne on rakennettu Digicampus-oppimisalustalle. Jatkossa niitä tarjotaan ammattikorkeakoulujen opintoina sekä osaamisen kehittämismahdollisuutena sote-alan ammattilaisille.

MOOC (Massive Open Online Course), avoimesti ajasta ja paikasta riippumatta saatavilla olevia, verkossa itsenäisesti suoritettava kurssi

12 osaamisalueelta sotedigi-osaamisesta

30 kpl 1 – 3 op laajuisia MOOC-kurssia valmiina soten digitalisaation osaamisen alueilta

MOOCin rakentaminen edellyttää vahvaa sisällöllistä, pedagogista ja teknologista osaamista, monialaista yhteistyötä, monipuolista ymmärrystä avoimen julkaisemisen lisensseistä, tekijänoikeuksista ja saavutettavuudesta sekä kykyä yhdistää tätä tietoa ja osaamista.

Tarjotaan suomalaisille korkeakouluopiskelijoille avoimesti CampusOnlinen kautta

Tarjotaan osaamisen kehittämismahdollisuutena sosiaali- ja terveysalan digitaalisten palvelujen kehittämisestä kiinnostuneille ammattilaisille

MOOCien kappalemäärä osaamisalueittain

Verkkovuorovaikutusosaaminen	
Eettinen osaaminen	
Ohjausosaaminen	
Terveyden ja hyvinvoinnin seuranta osaaminen	
Sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan osaaminen	
Monitoimisuusosaaminen	
Sähköinen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluosaaminen	
Palvelumuotoiluosaaminen	
Tiedolla johtamisosaaminen	
Yhteiskunnallinen osaaminen	
YHTEENSÄ	30

Palvelumuotoilukoulutusta, mentorileiriä, varten luotiin palvelumuotoilun oppimismateriaalia /mikroja ja siihen liittyvää [Valmentajan käsikirja](#).

Oppimismateriaali pohjautuu yleisesti käytössä olevaan palvelumuotoilun toimintamalliin ja prosessiin, jossa on kolme vaihetta: (asiakas)ymmärrys, konseptointi ja prototyyppi.

Oppimiskokonaisuutta tukee Johdanto Palvelumuotoiluun osuus, jossa käydään läpi palvelumuotoilun peruskäsitteet ja toimintamallin tausta. Oppimismateriaali pitää sisällään, videoita, powerpoint-esityksiä ja erinäisiä tehtäviä, jotka kytkeytyvät oikeaan työelämähaasteeseen.

Johdanto palvelumuotoiluun 1op, MOOC on tarjottu campusonline tarjonnassa kevät, kesä, syksy 2020

Palvelumuotoilun oppimiskokonaisuus sisältää:
- palvelumuotoilun 3-vaiheisen prosessiin (ymmärrys, konseptointi, prototyyppi), missä käytetään oppimismateriaalina palvelumuotoilulle tyypillisiä menetelmiä ja työkaluja.

Johdanto palvelumuotoiluun 1op, MOOC

Valmentajan käsikirja opettajan palvelumuotoilun opetuksen tueksi

Johdanto Palvelumuotoiluun 1op ja Palvelumuotoiluosaaja-perustason osaamismerkki

Palvelumuotoiluosaaja-koulutus 5op - täydennyskoulutus

Oppimiskokonaisuutta voidaan hyödyntää verkko- tai monimuoto-opetuksessa.

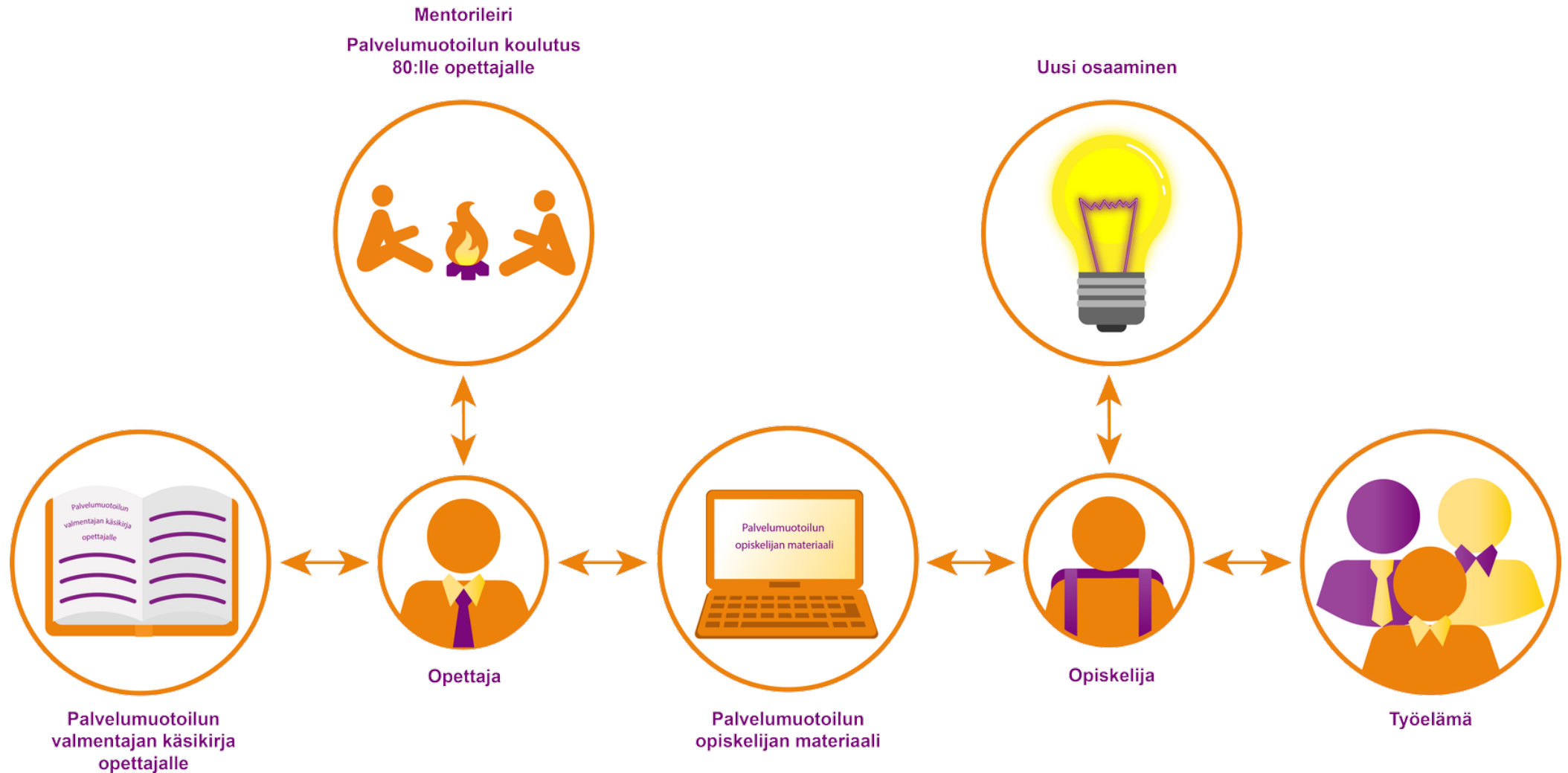

Oppimiskokonaisuuden mikro-ot ovat hyödynnettävissä opintojaksoihin ja työelämälle suunnattuihin koulutuksiin

Palvelumuotoiluosaaminen on siirrettävissä työelämälähtöiseen kehittämiseen

Mentorileiri ja Valmentajan käsikirja

Kuvio 20: Mentorileiri ja valmentajan käsikirja

Osaamismerkki (Open Badge) on sähköinen ja visuaalinen dokumentti osaamisesta, jolla voidaan tunnistaa, tunnustaa ja näyttää eri tavoin hankittua osaamista. Suunniteltaessa osaamismerkkiä tulee ottaa huomioon seuraavat asiat:

- mistä aiheesta /opintojaksosta osaamismerkkin voi saada (osaamistavoitteet)
- mitä taitoja/tietoja osaamismerkki sisältää
- miten osaaminen osoitetaan
- mitkä ovat osaamismerkkin arviointikriteerit.

Osaamiskokonaisuuksien tulee olla opiskelijan, tulevan työnhakijan, ja työnantajan kannalta konkreettisia ja selkeitä. Osaamismerkit voivat olla määräaikaisia tai toistaiseksi voimassaolevia.

Organisaatiot voivat luoda ja myöntää osaamismerkkejä esim. Open Badge Passport -palvelussa (OBF). Osaamismerkkin saaja voi kerätä kaikki osaamismerkkinsä esim. Open Badge Passport -palveluun (OBP), jonka kautta hän voi itse hallita merkkien näyttämistä ja jakamista muille esim. LinkedIn, Twitter, visuaalinen CV.

11 kpl osaamismerkkiä eri tulevaisuuden osaamisalueista.

Prosessikuvaus osaamismerkkien tekemisestä ja myöntämisestä.

Osaamismerkkejä voidaan suunnitella erilaisiin koulutuskokonaisuuksiin

Osaamismerkillä osoitetaan oma osaaminen, tehdään oma osaaminen näkyväksi, itsensä brändääminen

Osaamismerkkejä voidaan hyödyntää työnhakuprosessissa

Osaamismerkkien kautta työnantaja saa käsityksen työntekijöiden osaamisesta ja pystyy näkemään osaamistarpeen

OSAAMISMERKIT

Kuvio 21: Osaamismerkit

Verkkosimulaation avulla voidaan toteuttaa osallistavia ja ohjattuun reflektioon perustuvia oppimistapahtumia. Osallistuminen on mahdollista paikasta riippumatta. Verkkosimulaation avulla voidaan harjoitella mm. Verkkovuorovaikutusta ja -ohjausta sekä kliinistä päätöksenteko-osaamista. Erytishuomio kannattaa kiinnittää osallistujien ohjeistukseen ja aloitusvaiheen ohjaukseen.

Virtuaaliseen pulmahuoneeseen rakennetussa oppimisympäristössä opiskelija opiskelee sote-alan digitalisaatioon liittyviä tehtäviä virtuaalitodellisuudessa (VR) pakopelin omaisesti, eli ratkaisee annettuja monialaisia pulmia mahdollisimman nopeasti.

Digitaalinen Living Lab on oppimis- ja kehittämissympäristö, jossa toteutetaan käyttäjäkeskeistä TKI-toimintaa työelämää muistuttavassa ympäristössä yritysten ja yhteisöjen kanssa osallistaen eri alojen opiskelijat kehittämiseen. Osallistajat ideoivat, suunnittelevat ja protoilevat tunnistettuun monialaiseen sote-alan ongelmaan ratkaisuja digitaalisissa ympäristöissä (esim. Moodle, Zoom, Padlet ja Miro).

Verkkosimulaatio

Verkkosimulaation suunnittelun malli

Digitaalinen Living Lab

Verkossa tapahtuvien vuorovaikutustilanteiden harjoittelu turvallisessa ympäristössä

Trialogisen oppimisen avulla (Konseptikortit) voidaan syventää simulaatio-oppimisen vaikuttavuutta

VR pulmahuoneen pelaaminen Oculus Quest -lasien tai tietokoneelle ladatun pelin avulla.

Digitaalinen Living Lab soveltuu erilaisten monialaisten sote-alan palvelukehittämishaasteiden ratkaisemiseen verkossa mikäli tuotetaan konseptikuvauksia/protoja digipalveluista.

Digitaalisen Living Labin soveltaminen opintojaksoilla sekä työelämän kehittämistehtäviin.

Opettajan pedagoginen [korttipakka](#) ja siihen liittyvä opettajan ohjekirja tarjoaa pedagogisia työkaluja, ohjeita ja malleja opetuksen suunnitteluun ja tukee opettajaa opetuskokonaisuuksien suunnittelemisessa jotta opetustilanne rakentuu mono-, dia- ja dialogisista oppimisen malleista sekä eri pedagogisista ratkaisuista. Eri mallit ja ratkaisut opettavat erilaisia taitoja tiedon omaksumisen ohella ja vaihtelu pitää mielenkiinnon yllä. Digitaalinen Living Lab mahdollistaa monialaisten oppijoiden, työelämän asiantuntijoiden sekä opettajien yhteisen oppimisen digitaalisessa oppimisympäristössä. Digitaalisuuden ansiosta yhteisölliseen uuden tiedon, osaamisen ja ymmärryksen kehittämiseen on helppo osallistua ja digitaalisuus tukee faktatiedon sekä omaan alaan liittyvien ammattikäytänteiden jakamisen lisäksi osaamisen kehittämisen monialaisesti monitoimijaisessa ryhmässä. Fasilitoinnin avulla opettaja tukee eri taustoista tulevien opiskelijoiden oppimista erilaisten pedagogisten mallien avulla.

[Digitaalisesta korttipakasta](#) ja Opettajan ohjekirjasta työkaluja opetuksen suunnitteluun

Digitaaliset oppimisympäristöt tarjoavat uusia pedagogisia mahdollisuuksia, oppiminen verkossa voi myös olla vuorovaikutteista, kuten digitaalisessa [iLiving Labissa](#) yhteiskehittäen

Flash Hack, joka on verkossa tapahtuvaa nopeaa yhteiskehittämistä ja pyrkii luomaan innovatiivisia ja nopeita ratkaisuja annetun toimeksiannon pohjalta.

Digiosallistamisella osallistetaan ja aktivoidaan yksilöitä ja erilaisia ryhmiä esim. palvelun kehittämiseen erilaisin digitaalisin keinoin.

PEDAGOGISET OHJEET JA MALLIT

Kuvio 22: Opettajan pedagoginen korttipakka (kuvio toimii linkkinä korttipakkaan)

EETTINEN TOIMINTAMALLI

Eettinen toimintamalli toimii työvälineenä digitalisaatioon liittyvien eettisten kysymysten tunnistamisessa, eettisessä arvioinnissa ja päätöksenteossa sekä eettisessä toiminnassa. Mallia voidaan hyödyntää koulutuksessa ja sote-alan työelämässä.

Eettinen toimintamallin kokonaisuus sisältää viisi jatkuvassa vuorovaikutuksessa suhteessa toisiinsa olevaa osiota (ks. kuvio 23) toiminnan reflektiivinen prosessi, eettistä toimintaa ohjaavat ja edistävät tekijät, digitalisaatiossa huomioitavia näkökulmia, eettiseen toimintaan vuorovaikutuksessa olevat kehät (yksilö, yhteisöt, yhteiskunnat ja globaali ekosysteemi) sekä tulevaisuuteen liittyvät skenaariot. Eettistä toimintaa tarkastellaan sekä tekojen (eettisen toiminnan reflektiivinen prosessi) että laajemmin siihen liittyvien osatekijöiden muodostamana kokonaisuutena. Malli tuo esille millaisia asioita ja osaamista liittyy eettiseen ongelmanratkaisuun ja eettiseen toimintaan yhä digitalisoituvassa toimintaympäristössä. Toimintamalli sisältää työvälineitä, esim. tarkistuslista digitalisaatioon liittyvien eettisten kysymysten tunnistamiseen ja arviointiin.

Eettinen toimintamalli etiikan oppimisen ja toiminnan tueksi sekä koulutuksessa että työelämässä ([Etiikka julkaisu](#))

Eettisen toimintamallin käyttöohjeet

Kolme MOOC –kurssia: Etiikka sote-palveluissa 1op, Eettinen toimintamalli 2 op ja Ethics in telerehabilitation 1op

Ettinen toimintamalli toimii työvälineenä eettisten kysymysten ja haasteiden tunnistamisessa, arvioinnissa, päätöksenteossa sekä eettisessä toiminnassa sote-alan digitalisoituvassa toimintaympäristössä ja koulutuksessa.

Mallia voidaan soveltaa yksilön ja opiskelijaryhmän/työyhteisön eettiseen reflektioon uusien digieettisten kysymysten tarkastelussa.

Mallia voidaan hyödyntää opetussuunnitelmien kehittämistyössä eettisen osaamisen kehittämispolun suunnitteluun.

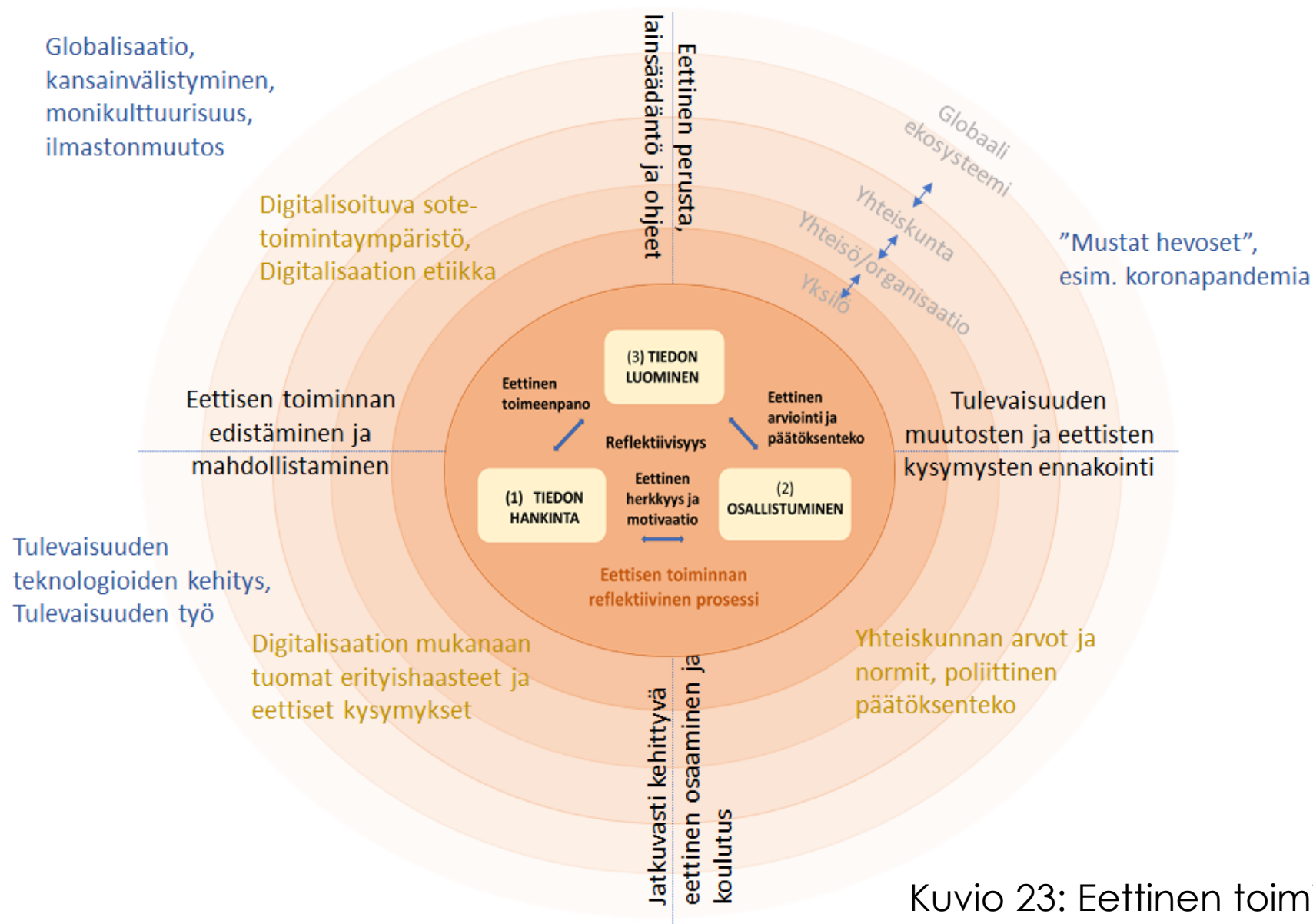

Mallia voidaan soveltaa palvelujen suunnittelussa, järjestämisessä tuottamisessa ja arvioimisessa sekä palvelua tukemien teknologioiden suunnittelussa määrittelyssä ja toteutuksessa

Mallia voidaan hyödyntää eettisessä digitalisaation johtamisessa organisaatioissa ja laajemmin.

EETTINEN TOIMINTAMALLI

Eettisen toimintamallin osat:

- **Eettisen toiminnan reflektiivinen prosessi**
- **Eettistä toimintaa ohjaavat ja edistävät tekijät**
- **Digitalisaatiossa huomioitavia näkökulmia**
- **Eettiseen toimintaan vuorovaikuksessa olevat kehät**
- **Tulevaisuuteen liittyvät skenaariot**

Kuvio 23: Eettinen toimintamalli

MONITOIMIJUUS KEHITTÄMISYHTEISÖSSÄ TYÖKALUPAKKI

Monitoimijuus kehittämissyhteisöissä [työkalupakki](#) sisältää viisi työkalua. Työkalujen käyttäminen mahdollistaa yhteistyön tekemisen palvelujen ja prosessien kehittämisessä.

Työkalujen tavoitteena on auttaa tunnistamaan palvelujärjestelmän erilaisia toimijoita sekä niiden tehtäviä ja rooleja, suunnittelemaan palveluita asiakaslähtöisesti ja monitoimijaisesti sekä soveltamaan monitoimijaisen kehittämissyhteistyön malleja ja menetelmiä.

Digitaalisessa monitoimijuus kehittämissyhteisöissä [työkalupakissa](#) kuvataan työkalu, käyttöohje työkaluun sekä työkalun sovellusideoita. Työkalut ovat saatavissa digitaalisina sekä tulostettavissa canvas-pohjina.

TYÖKALUT:

1. Monitoimijuuskartta
2. Asiakaslähtöinen ajattelu -testi
3. Palvelujärjestelmän nykytila ja tulevaisuus -työkalut
4. Palvelun kehittämisen prosessi toimintakonseptiksi
5. Monitoimijuusosaamisen itsearviointi

Monitoimijaisten kehittämisverkostojen työkalut auttavat suunnittelemaan palveluita asiakaslähtöisesti ja monitoimijaisesti.

Työkalupakki sisältää viisi työkalua monitoimijaisen kehittämistyön avuksi.

Työkalupakki sisältää ohjeet työkalujen käyttöön ja ehdotukset työkalujen soveltamiseen.

Monitoimijuuskartta auttaa tunnistamaan palvelujärjestelmän erilaisia toimijoita sekä niiden rooleja.

Asiakaslähtöinen ajattelu -testin avulla sote-alan toimija tulee tietoiseksi omasta asiakaslähtöisestä ajattelustaan.

Palvelujärjestelmän nykytila ja tulevaisuus -työkalu auttaa kuvaamaan palveluita, jotka edellyttävät usean eri toimijan yhteistyötä.

Palvelun kehittämisprosessi -työkalu antaa kokonaiskuvan palvelun kehittämisestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

Monitoimijuusosaamisen itsearviointityökalu auttaa tunnistamaan osaamista monitoimijaisissa kehittämissyhteisöissä.

MONITOIMIJUUS KEHITTÄMISYHTEISÖSSÄ TYÖKALUPAKKI

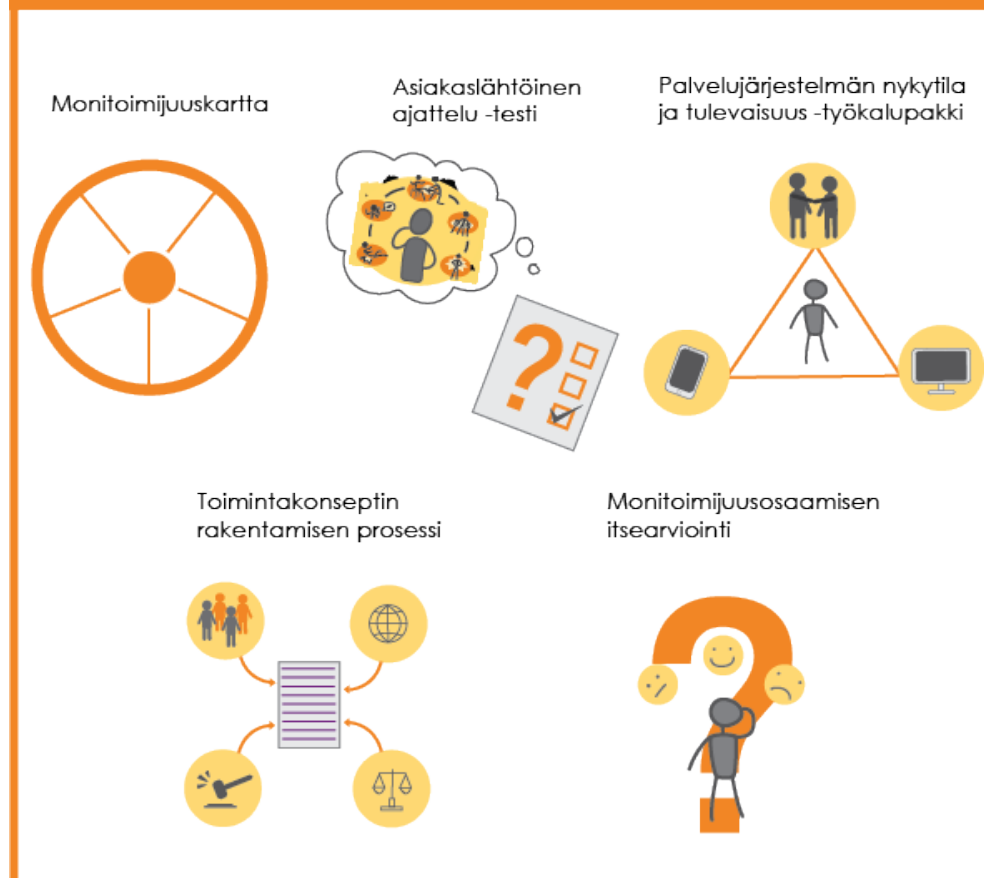
Monitoimijuus kehittämissyhteisöissä työkalupakki

Työkalujen tavoitteena:

Auttaa tunnistamaan palvelujärjestelmän erilaisia toimijoita sekä niiden tehtäviä ja rooleja

Auttaa suunnittelemaan palveluita asiakaslähtöisesti ja monitoimijaisesti

Auttaa soveltamaan monitoimijaisen kehittämissyhteistyön

Kuvio 24: Monitoimijuus työkalupakki

TRIALOGISEN OPPIMISEN MALLI PEDAGOGISTEN TUOTTEIDEN JÄSENTÄJÄNÄ

TRIALOGISEN OPPIMISEN MALLI JA SUUNNITTELUPERIAATTEET

Trialoginen oppimisen metafora korostaa yhteisöllisen tiedonrakentelun merkitystä osallistujien uuden tiedon luomisessa. Toiminnan keskiössä on jokin konkreettinen kehittämisen kohde, jota työstitään yhteisöllisesti, joustavia digitaalisia välineitä hyödyntäen. Pyrkimys on siirtyä yksilökeskeisestä ajattelutavasta kohti yhteisöllistä työskentelyä.

Suunnitteluperiaatteet [16]

1. Toiminnan organisointi yhteisesti kehitettävien kohteiden ympärille
2. Henkilökohtaisen ja sosiaalisen tason yhdistäminen
3. Pitkäjänteiset työskentelyprosessit - työelämälähtöisyys
4. Eri tiedon muotojen vuorovaikutus ja reflektointi
5. Tietokäytäntöjen "ristipölytys" - monialaisuus
6. Joustava digitaalisten välineiden käyttö

Suunnitteluperiaatteita noudatetaan joustavasti niin, että toiminta on tarkoituksenmukaista ja palvelee oppimista.

Trialogisen oppimisen malli ohjannut hankkeen pedagogisten tuotteiden kehittämistä - Vinkejä soveltamista varten opettajan ohjekirjassa ja pedagogisessa korttipakassa

Trialogisen oppimisen perusteet –esitys (webinaari),
Konseptikortti –malli

Yhteisöllinen tiedonrakentelu tukemassa simulaatio-oppimisen prosessia. **"Konseptikortit"** yhteisöllinen työstämisen kohteena.

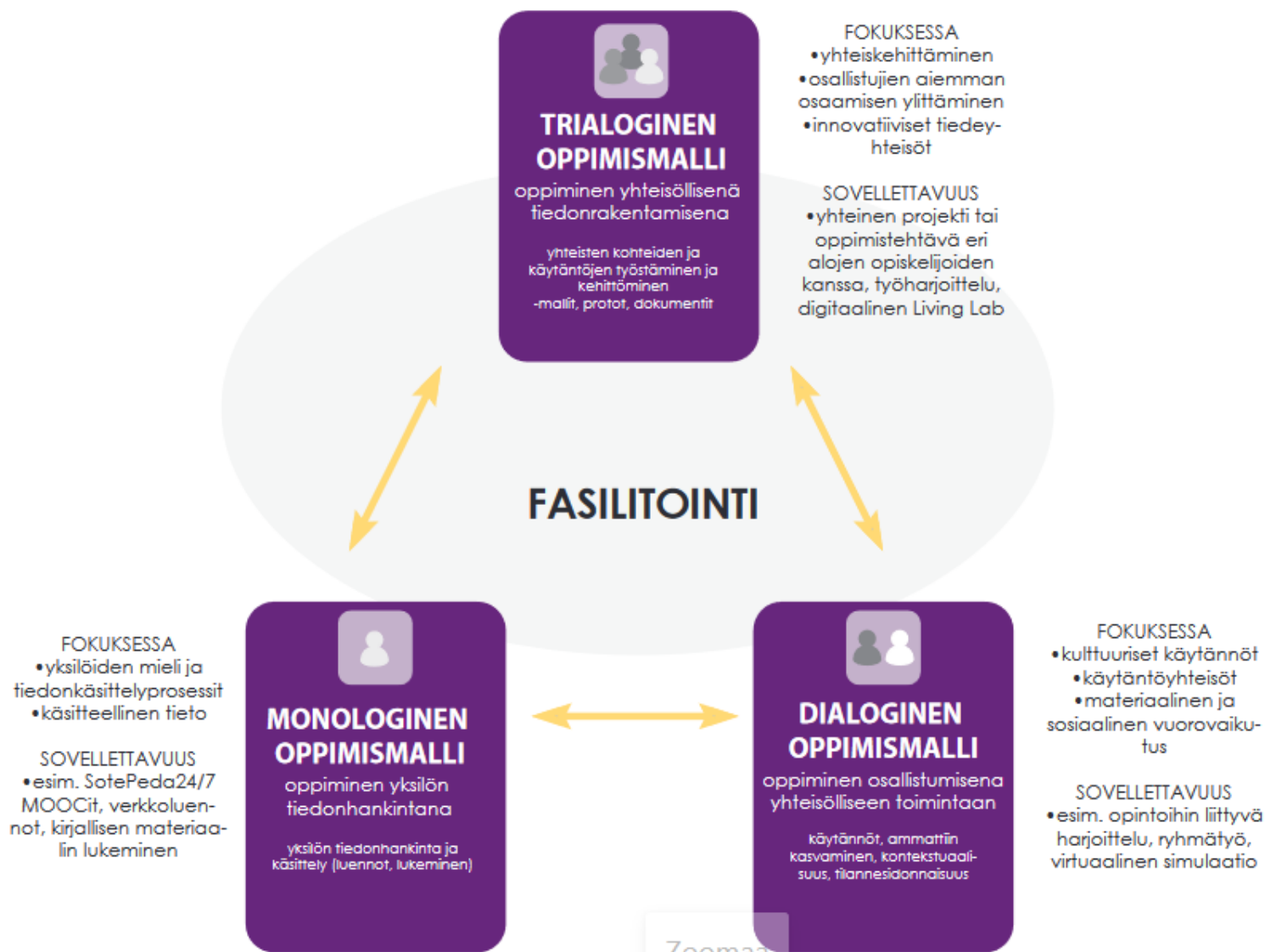

Moniammatillinen oppimisprojekti, jossa yhteisöllisen työstämisen kohteena **terveysvalmennussuunnitelma** asiakkaalle

Erilaisten canvas-taulujen hyödyntäminen trialogisen oppimismallin soveltamisessa yhteiskehittämisen tukena.

TRIALOGISEN OPPIMISEN MALLI PEDAGOGISTEN TUOTTEIDEN JÄSENTÄJÄNÄ

Zoomaa

Kuvio 25: Trialogisen oppimisen malli

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmään kohdistuvat muutostekijät

1. Millaista on digitaalisiin sote-palveluihin liittyvä osaaminen?

- Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä osaaminen
- Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä opettajan osaaminen
- Palvelumuotoiluosaamisen hyödyntäminen sote-alalla
- Digitalisaation edellyttämä eettinen osaaminen

3. Minkälaisilla uusilla toimintamalleilla sosiaali- ja terveysalalla tulevaisuudessa toimitaan

- Sote-alan tulevaisuuden asiakaslähtöinen ja eettinen työ
- Tulevaisuuden monitoimijaisen kehittämisverkostojen työkalut
- Eettisen toimintamallin yhteiskehittämisen prosessi

2A. Millaista on digipedagoginen osaaminen?

- Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla
- Yhteisölliset, digitaaliset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittymistä

2B. Minkälaisilla uusilla pedagogisilla malleilla sotedigiosaamista opitaan?

- Mikrot ja MOOCit opetus- ja oppimismenetelmänä sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan osaamisen vahvistamisessa
- Monialaiset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittymistä
- Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla
- Palvelumuotoilukoulutus, mentorileiri, tukee opiskelijoiden ja opettajien palvelumuotoiluosaamisen kehittymistä
- Oppimissisällöt ja pedagogiset menetelmät monitoimijaisen kehittämisverkostotoiminnan oppimiseen
- Etiikan oppimista tukevat eettinen toimintamalli ja pedagogiikka

Mikrot

MOOCit

Palvelumuotoilun oppimiskokonaisuus

Osaamismerkkit

Oppimisympäristöt

Pedagogiset ohjeet ja mallit

Eettinen toimintamalli

Monitoimijuus kehittämissyhteisössä työkalupakki

Trialogisen oppimisen malli pedagogisten tuotteiden jäsentäjänä

HANKKEEN TUNNUSLUVUT

1

Kohderyhmä

2

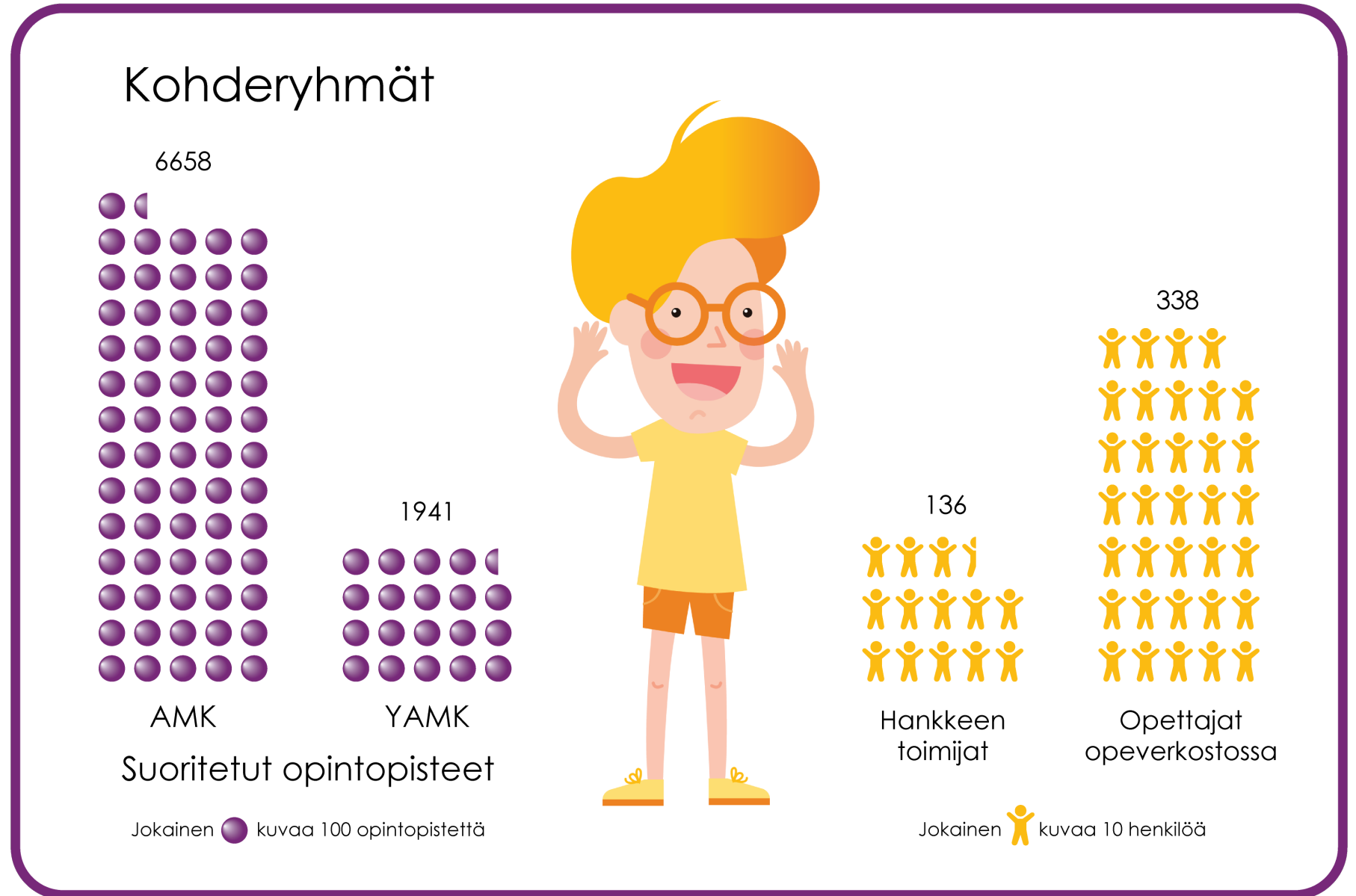
Julkaisut

3

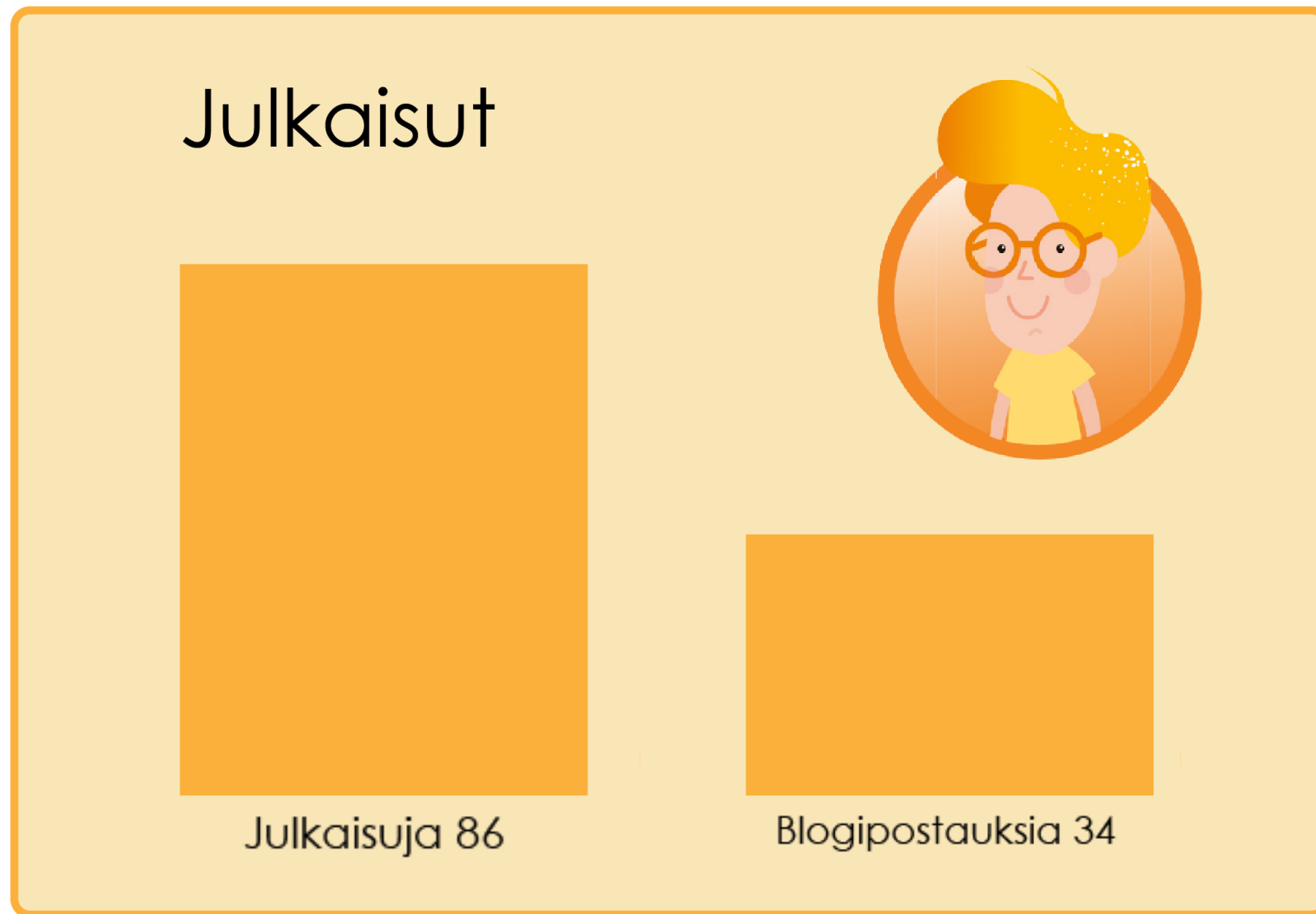
Viestintä

4

Some-viestintä

Kuvio 26: Hankkeen kohderyhmät

Kuvio 27: Hankkeen julkaisut

VIESTINTÄ

ALUEELLISEN VIESTINNÄN
KOKONAISMÄÄRÄ

12

INTRAVIESTIEN
LUKUMÄÄRÄ

164

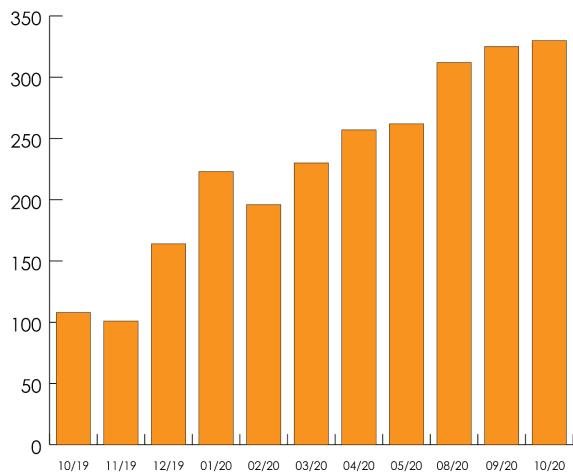
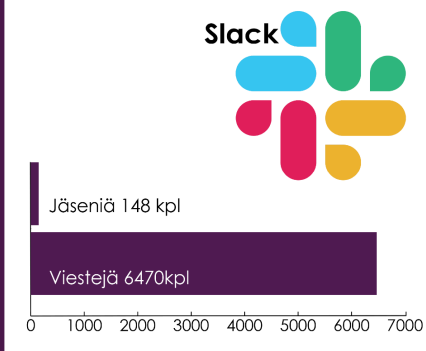
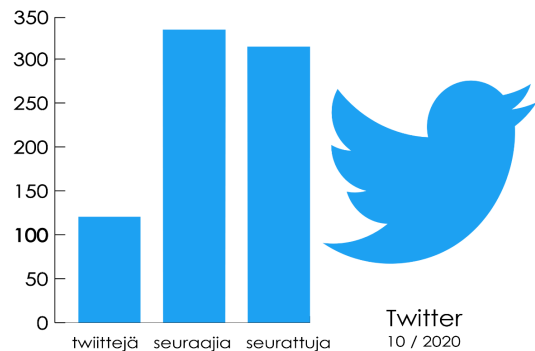
ESITYSTEN
LUKUMÄÄRÄ

50

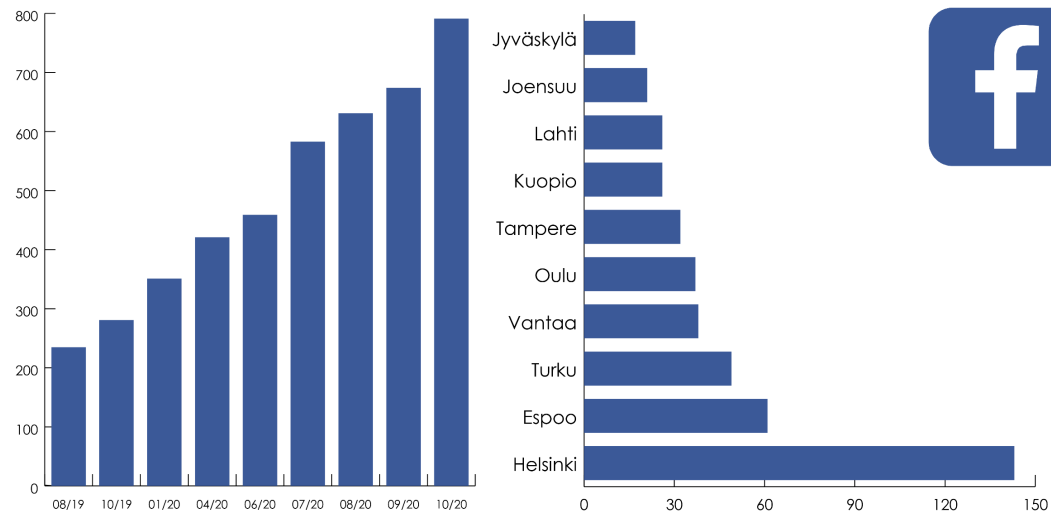
Kuvio 28: Hankkeen viestintä

Some-viestintä

Some -
kanavien ja
nettisivujen
viestimäärät

Opeverkoston kutsuja lähetetty

Facebook - ryhmän jäsenet

Facebook - ryhmän jäsenet paikkakunnittain

Kuvio 29: Hankkeen some-viestintä

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTYÖ

PEDAGOGISET TUOTTEET

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmään kohdistuvat muutostekijät

1. Millaista on digitaalisiin sote-palveluihin liittyvä osaaminen?

- Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä osaaminen
- Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen liittyvä opettajan osaaminen
- Palvelumuotoiluosaamisen hyödyntäminen sote-alalla
- Digitalisaation edellyttämä eettinen osaaminen

3. Minkälaisilla uusilla toimintamalleilla sosiaali- ja terveysalalla tulevaisuudessa toimitaan

- Sote-alan tulevaisuuden asiakaslähtöinen ja eettinen työ
- Tulevaisuuden monitoimijaisen kehittämisverkostojen työkalut
- Eettisen toimintamallin yhteiskehittämisen prosessi

2A. Millaista on digipedagoginen osaaminen?

- Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla
- Yhteisölliset, digitaaliset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittämistä

2B. Minkälaisilla uusilla pedagogisilla malleilla sotedigiosaamista opitaan?

- Mikrot ja MOOCit opetus- ja oppimismenetelmänä sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan osaamisen vahvistamisessa
- Monialaiset ja joustavat oppimisympäristöt edistävät monialaista osaamisen kehittämistä
- Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla
- Palvelumuotoilukoulutus, mentorileiri, tukee opiskelijoiden ja opettajien palvelumuotoiluosaamisen kehittämistä
- Oppimissisällöt ja pedagogiset menetelmät monitoimijaisen kehittämisverkostotoiminnan oppimiseen
- Etiikan oppimista tukevat eettinen toimintamalli ja pedagogiikka

HANKKEEN TUNNUSLUVUT

Kohderyhmä

Julkaisut

Viestintä

Some-viestintä

Mikrot

MOOCit

Palvelumuotoilun oppimiskokonaisuus

Osaamismerkkit

Oppimisympäristöt

Pedagogiset ohjeet ja mallit

Eettinen toimintamalli

Monitoimijuus kehittämissyhteisössä työkalupakki

Trialogisen oppimisen malli pedagogisten tuotteiden jäsentäjänä

1. Dufva, M. (2020). Megatrendit 2020. Sitran selvityksiä 162. Erweko: Vantaa. Saatavana [22.10.2020] <https://media.sitra.fi/2019/12/15143428/megatrendit-2020.pdf>
2. Sosiaali- ja terveysministeriö 2018. Eheä yhteiskunta ja kestävä hyvinvointi. Sosiaali- ja terveysministeriön tulevaisuuskaatsaus. Valtioneuvoston Julkaisusarja 22/2018. Helsinki: Valtioneuvosto. Saatavana [22.10.2020] http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160904/22_TUKA_STM_WEB.pdf?sequence=4&isAllowed=y
3. Valtioneuvosto 2019a. Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelma 10.12.2019. Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta. Valtioneuvoston julkaisuja 2019: 31. Saatavana [22.10.2020] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161931/VN_2019_31.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Valtioneuvosto 2019b. Valtioneuvoston muutostekijäkortit 2019. Saatavana [22.10.2020] https://vnk.fi/documents/10616/15754210/Muutostekijakortit_2019.pdf/503cdf7c-1bc2-2ee0-4511-919d6ca5ef45/Muutostekijakortit_2019.pdf
5. Maijala, V. & Koivisto, J.-M. 2020. Hyvät käytännöt asiakaslähtöisten ja monitoimijaisten palvelujen kehittämisessä. HAMK Unlimited Journal 12/2020. Saatavilla: <https://unlimited.hamk.fi/hyvinvointi-ja-sote-ala/hyvät-kaytannot-asiakaslahtoiset-palvelut/>
6. HITComp. *Health Information Technology Competencies database* <http://hitcomp.org/>. [Viitattu 11.11.2020]
7. Mantas, J., Ammenwerth, E., Demir, G., Hasman, A., Haux, R., Hersh, W., Hovenga, E., Lun, K.C., Marin, H., Martin-Sanchez, F. & Wright, G. (2010). IMIA Recommendations on Education Task Force. Recommendations of the International Medical Informatics Association (IMIA) on Education in Biomedical and Health Informatics. First Revision. *Methods Inf Med*. 2010 Jan 7;49(2):105–120. <https://doi.org/10.3414/ME5119>. [Viitattu 11.11.2020]
8. Rajalahti, E. (2014). *Terveysalan opettajien tiedonhallinnan osaamisen uudistaminen*. Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinto, no 89. Väitöskirja. Kuopion kampus.
9. EU-US eHealth Work project, <http://www.ehealthwork.eu/>. Accessed on 24.9.2019.
10. U-M. Kinnunen, T. Heponiemi, E. Rajalahti, O. Ahonen, T. Korhonen, H. Hyppönen. 2019. Factors Related to Health Informatics Competencies for Nurses-Results of a National Electronic Health Record Survey. *Comput Inform Nurs*. Aug;37(8) (2019),420-429.

11. Ahonen O., Kinnunen, U.-M., Heinonen, J., Lejonqvist, G.-B., Rajalahti, E., Saranto, K. 2018. Students' competence as eHealth and eWelfare service developers based on the International Medical Informatics Association IMIA's curriculum structure and design thinking. Finnish Journal of eHealth and eWelfare. 10(1),13-29.
12. Kujala, S., Rajalahti, E., Heponiemi, T., & Hilama, P. 2018. Health professionals' expanding eHealth competencies for supporting patients' self-management. In Building Continents of Knowledge in Oceans of Data: The Future of Co-Created eHealth - Proceedings of MIE 2018 (pp. 181-185). (Studies in Health Technology and Informatics; Vol. 247). DOI: 10.3233/978-1-61499-852-5-181
13. Rest, J. R. (1994). Background: Theory and Research. Teoksessa J. R. Rest & D. Narváez (toim.) Moral development in the professions: Psychology and applied ethics. Hillsdale: Erlbaum, 51–69.
14. Koivisto, R., Leikas, J., Auvinen, H., Vakkuri, V., Saariluoma, P., Hakkarainen, J & Koulou, R. Tekoäly viranomaistoiminnassa - eettiset kysymykset ja yhteiskunnallinen hyväksyttävyyys. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 14/2019. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161345/14-2019-Tekoaly%20viranomaistoiminnassa.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
15. Paavola, S. & Hakkarainen, K. (2005). The Knowledge Creation Metaphor – An Emergent Epistemological Approach to Learning. Science & Education 14, 535–557. <https://doi.org/10.1007/s11191-004-5157-0>
16. Paavola, S. (2012) Trialoginen oppiminen. Teoksessa L. Ilomäki (toim), Laatu e-oppimateriaaleihin. E-oppimateriaalit opetuksessa ja oppimisessa (115–120). Oppaat ja käsikirjat 2012:5. Helsinki: Opetushallitus. <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/laatu-e-oppimateriaaleihin-e-oppimateriaalit-opetuksessa-ja>
17. Juujärvi, S., Myyry, L. & Pessa, K. (2007). Eettinen herkkyyden ammatillisessa toiminnassa. Helsinki: Tammi.
18. The Finnish national eHealth and eWelfare system Kanta, <https://www.kanta.fi/en/what-are-kanta-services>. Accessed September 25, 2019.

Ahonen, Outi, Yliopettaja, Projektipäällikkö, Laurea – Ammattikorkeakoulu
Buure, Tuija, Lehtori, Metropolia-ammattikorkeakoulu
Drake, Merja, Yliopettaja, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Eloranta, Sini, Yliopettaja, Turun ammattikorkeakoulu
Harmoinen, Päivi, Lehtori, Laurea-ammattikorkeakoulu
Heino, Taina, Lehtori, Diakonia-ammattikorkeakoulu
Helminen Kristiina, lehtori, LAB-ammattikorkeakoulu
Id-Korhonen, Annamaija, LAB-ammattikorkeakoulu
Juvonen, Sanna, Kehityspäällikkö, Laurea-ammattikorkeakoulu
Koivisto, Jaana-Maija, Tutkijayliopettaja, Hämeen ammattikorkeakoulu
Koski Arja, Lehtori, Diakonia-ammattikorkeakoulu
Koskinen Raija, Lehtori, Hämeen ammattikorkeakoulu
Laurila, Marianne, Erikoistutkija, Vaasan ammattikorkeakoulu. Muotoilukeskus MUOVA
Lepola, Susanna, Lehtori, Metropolia Ammattikorkeakoulu
Liljeroth, Pia, Yliopettaja, Novia ammattikorkeakoulu
Maijala, Virpi, Lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Malkavaara Mikko, Yliopettaja, Diakonia-ammattikorkeakoulu
Nieminen, Sanna, Lehtori, Humanistinen ammattikorkeakoulu
Nöjd, Taija, Lehtori, LAB-ammattikorkeakoulu

Ojala, Kati, Lehtori, LAB-ammattikorkeakoulu
 Parviainen, Tiina, Lehtori, Karelia-ammattikorkeakoulu
 Pasanen Miia, Lehtori, Karelia-ammattikorkeakoulu
 Pekkarinen, Virve, Digipedagoginen asiantuntija, Laurea-ammattikorkeakoulu
 Pöyry-Lassila, Päivi, Yliopettaja, Laurea-ammattikorkeakoulu
 Rintala, Tuula-Maria, Yliopettaja, Tampereen ammattikorkeakoulu
 Ruotsalainen, Anna-Leena, Lehtori, Savonia-ammattikorkeakoulu
 Ryhänen, Anne, Lehtori, Karelia-ammattikorkeakoulu
 Salminen, Suvi, Lehtori, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
 Sanerma Päivi, Tutkimuspäällikkö, KT, HAMK SMART
 Sarkkinen, Jarmo, Yliopettaja, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
 Sihvo, Päivi, Lehtori, Karelia-ammattikorkeakoulu
 Sirviö, Timo, Lehtori, Savonia-ammattikorkeakoulu
 Tamminen, Pia, Tutkijayliopettaja, Hämeen ammattikorkeakoulu
 Tauriainen, Pia, Lehtori, Diakonia-ammattikorkeakoulu
 Tiainen, Minna, Lehtori, Tampereen ammattikorkeakoulu
 Tolonen, Tarja, Lehtori, LAB-ammattikorkeakoulu
 Vatanen, Marko, Lehtori, Lapin ammattikorkeakoulu
 Viljanen, Jenni, Projektikoordinaattori, Laurea-ammattikorkeakoulu
 Vesterinen Olli, Yliopettaja, Diakonia-ammattikorkeakoulu
 Vuolas, Mervi, tuntiopettaja, Turun ammattikorkeakoulu

RAPORTIN TOIMITTAJAT

Ahonen, Outi, Yliopettaja, Projektipäällikkö, Laurea-ammattikorkeakoulu

Id-Korhonen, Annamaija, LAB-ammattikorkeakoulu

Juvonen, Sanna, Kehityspäällikkö, Laurea-ammattikorkeakoulu

Koivisto, Jaana-Maija, Tutkijayliopettaja, Hämeen ammattikorkeakoulu

Kuosa, Piia, Projektikoordinaattori, Laurea-ammattikorkeakoulu

Pekkarinen, Virve, Digipedagoginen asiantuntija, Laurea-ammattikorkeakoulu

Pöyry-Lassila, Päivi, Yliopettaja, Laurea-ammattikorkeakoulu

Rintala, Tuula-Maria, Yliopettaja, Tampereen ammattikorkeakoulu

Ruotsalainen, Anna-Leena, Lehtori, Savonia-ammattikorkeakoulu

Sihvo, Päivi, Lehtori, Karelia-ammattikorkeakoulu

Viljanen, Jenni, Projektikoordinaattori, Laurea-ammattikorkeakoulu

VISUAALINEN ILME

Nella Boman, Haaga-Helia

KUVIOT

Kuviot 1, 4–6, 8–13, 15–22, 24–29. Haanperä Marianne, Janhunen Maija, Jämsén Noora, Kela Päivyt, Kurikka Laura, Leinivaara Tara, Nisu Tanja, Ojala Vilma, Pekkala Eeva, Räsänen Taru (Savonia-ammattikorkeakoulun muotoiluopiskelijoita)

Kuvio 2. Tiainen, Minna & Rantanen, Minttu.

Kuvio 3. Ahonen, Outi & Rajalahti, Elina & Pöyry-Lassila, Päivi.

Kuvio 7. Salmi, Anna.

Kuvio 14. Sihvo, Päivi .

Kuvio 23. Sihvo, Päivi.

JULKAISUT

Värri, A. O., Kinnunen, U.-M., Pöyry-Lassila, P., & Ahonen, O. 2019. The national SotePeda 24/7 project develops future professional competencies for the digital health and social care sector in Finland. *Finnish Journal of EHealth and EWelfare*, 11(3), 232-235.

<https://doi.org/10.23996/fjhw.77605> Saatavilla: <https://journal.fi/finjehew/article/view/77605>

Värri, A., Tiainen, M., Rajalahti, E., Kinnunen, U-M, Saarni, L. & Ahonen, O. 2020. The Definition of Informatics Competencies in Finnish Healthcare and Social Welfare Education in Pape-Haugaard, L.B. et al. (Eds.), Proceedings of MIE2020, Digital Personalized Health and Medicine. Pp. 1143-1147. Doi:10.3233/SHTI200341

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020082563162>

ESITYKSET

Ahonen, O. 21.3.2019. eHealth competences. Romania; EU:n eHealth kongressi.

Ahonen, O. 20.4.2019. Monialaista osaamista soten -digitaalisiin palveluihin. Tele- ja eHealth-konferenssi, Kuopio.

Ahonen, O.20.5.2019. Miten koulutusorganisaatiossa valmistaudutaan tulevaisuuteen? SotePeda 24/7 näkökulmasta. Wenny Gaala. Helsinki

Ahonen, O. 20.06.2019. Needed Competences to Digital Health and Social Care Secvises. EHMA. Espoo.

Ahonen, O. 23.9.2019. Miten koulutusorganisaatiossa valmistaudutaan tulevaisuuteen? SotePeda 24/7 näkökulmasta. Rene Symposium. Helsinki.

Ahonen, O. Hinkkanen, L. Pekkarinen, V. 4.12.2019. SotePedan esittely. SotePeda Sumpit. Uusimaa.

ESITYKSET (JATKUU)

Ahonen, O. Hinkkanen, L. Pekkarinen, V. 4.12.2019. SotePedan esittely. SotePeda Sumpit. Uusimaa.

Ahonen, O. 10.9.2020. Nurses and midwives; the key to successful innovation in healthcare. HIMSS.

Ahonen, O. 10.9.2020. The national SotePeda 24/7 project has developed professional competencies for the digital health and social care sector in Finland. HIMSS.

Ahonen O & Rajalahti E. 2020. Sairaanhoidaja tiedon valtatieellä. Teoksessa Aholaakko, T-K & Mäkelä, T. (toim.) Oppimista, opettamista ja tutkivaa kehittämistä. Sairaanhoidajan työn kaksi vuosisataa. Laurea-ammattikorkeakoulu Laurea julkaisut 153. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-595-5>

Ahonen, O & Värrä, A. 1.10.2020 Viewpoints in nursing professional's eHealth competence in multidisciplinary practice. Tele- and eHealth Seminar. DealRoom.

Lehtimäki, T. 21.3.19. Monialaista osaamista soten -digitaalisiin palveluihin. Sairaanhoidajapäivät

Värrä, A. 2019. The national SotePeda 24/7 project develops future professional competencies for the digital health and social care sector in Finland, SoTeTite – tutkimuspäivillä

Värrä, A. 23.5.2019 Kansalliset ohjelmat lupaavat paljon - mutta mitä ne toteuttavat? TERVE-SOS 2019 –tapahtuma.

BLOGIKIRJOITUKSET

Ahonen, O. & Montonen, L. 2020. Älyvankila esimerkkinä yhteiskunnallisesta osaamisesta. Saatavilla <https://www.digiin.fi/blogikirjoitukset/alyvankila-esimerkkina-yhteiskunnallisesta-osaamisesta/>

Hinkkanen, L & Tiainen, M. 2019. Osaamisen määrittely oppimateriaalien taustalla. 2019. Blogikirjoitus. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2020/02/04/osaamisen-maarittely-oppimateriaalien-taustalla/>

SotePeda 24/7 –hanke (toim.) 2018 Sotedigiosaamisen määrittely täydessä vauhdissa. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2018/12/10/sote-digi-osaamisten-maarittely-taydessa-vauhdissa/>

Monialainen sosiaali- ja terveysalan digitalisaation ja sen kehittämiseen liittyvä opettajan osaaminen

JULKAISUT

Ahonen, O. & Pekkarinen, V. 2020. MOOCs as Open Online Learning Tools for Developing Competences related to Digital Health and Social Care Services for Multidisciplinary Students. Finnish Journal of eHealth and eWelfare. Käsikirjoitus hyväksytty.

Ahonen, O., Harmoinen, P., Paukkeri, T., Partio, T. 2020. Monialainen opetus valmentaa moniammatilliseen yhteistoimintaan. UAS-Journal. 3/2020. <https://uasjournal.fi/3-2020/opetus-valmentaa-yhteistoimintaan/>

Hautaviita, T., Holmikari, J., Korhonen, R. & Kultavirta, A. 2020 Monialainen yhteistyö kantaa kohti tulevaisuuden SOTE-koulutustarpeita. Laurea Journal. <https://journal.laurea.fi/monialainen-yhteistyö-kantaa-kohti-tulevaisuuden-sote-koulutustarpeita/#63944c4c>

Rajalahti, E., Heinonen, J., Eloranta, S., Ahonen, O., Hinkkanen, L., Tiainen, M., & Kinnunen, U.-M. (2020). Ammattikorkeakouluopettajien monialainen sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan osaaminen . *Finnish Journal of EHealth and EWelfare*, 12(3), 198-211. Saatavilla: <https://doi.org/10.23996/fjhw.91541>

Pöyry-Lassila, P., Ahonen, O., Eloranta, S., Rajalahti, E., Heinonen, J., Koivisto, J.-M., Koskinen, R., Id-Korhonen, A., Männistö, M. 2020. Ammattikorkeakouluopettajien digipedagoginen osaaminen . Artikkelin arvioitavaksi jätetty käsikirjoitus.

ESITYKSET

Rekola, L., Ahonen, O., Pöyry-Lassila, P., Kettunen, J. 2020. Monialaisuuden koordinointi korkeakouluissa. Esitys Peda-Forum päivillä 20. – 21.8.2020 Oulu (virtuaalinen konferenssi).

JULKAISUT

Drake, M. 28.8.2020 Palvelumuotoiluverkostotapaaminen online esitys: Näin kehitimme digitaalisen Living Labin.

Drake, M. 2020. Digitaalinen Living lab: Mistä on kyse? Palvelumuotoilua ja asiakkaan kuuntelua. Teoksessa Opi ja Kehitä! (toim.) Ranta & Drake. Laurea ammattikorkeakoulu. Tutkimusjulkaisu. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-575-7>

Drake, M. & Ranta, L. 2020. Ideasta protoksi. . Teoksessa Opi ja Kehitä! (toim.) Ranta & Drake. Laurea ammattikorkeakoulu. Tutkimusjulkaisu. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-575-7>

Drake, M. 2020. Digitaalinen Living Lab oppimisympäristönä. Teoksessa Opi ja Kehitä! (toim.) Ranta & Drake. Laurea ammattikorkeakoulu. Tutkimusjulkaisu. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-575-7>

Drake, M. & Ranta, L. 2020. Padlet osallistumisen välineenä. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. <https://julkaisut.haaga-helia.fi/opi-ja-kehita-digitaalinen-living-lab-oppimis-ja-innovointiymparistona/>

Drake, M. & Ranta, L. 2020. Dialoginen oppiminen pedagogisena ohjenuorana. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. <https://julkaisut.haaga-helia.fi/opi-ja-kehita-digitaalinen-living-lab-oppimis-ja-innovointiymparistona/>

Drake, M. & Ranta, L. & Makkonen, A. 2020. Haastattelu asiakasymmärryksen hankintana. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. <https://julkaisut.haaga-helia.fi/opi-ja-kehita-digitaalinen-living-lab-oppimis-ja-innovointiymparistona/>

Drake, M. 2019. Avointen oppimateriaalien esiinmarssi, eSignals.

Drake, M., Makkonen, A., Ranta, L, Sarkkinen, J. 2020. Digital Living Lab – A platform for students, teachers', practitioners' and patients' collaboration. Best Research & Practice Project Award' (Kilpailu on siirretty koronan vuoksi).

Harmoinen, P. & Ruotsalainen, A-L. (toim). (tulossa) Avointa ja Digiä! - Opettajan ohjekirja opetuksen suunnitteluun ja kehittämiseen. Laurea julkaisut 160. Laurea-ammattikorkeakoulu.

Juvonen, S. & Pöyry-Lassila, P. 2020. Opettaja monialaisen tiedonrakentelun *fasilitaattorina*. 244. 24. Co-creating Value: Co-Creating and Orchestrating Multistakeholder Innovation by T. Hirvikoski, Erkkilä, Fred, Helariutta, Kurkela, Pöyry-Lassila, Saastamoinen, Salmi & Äyväri (ed.) 2020, [LAUREA-JULKAISUT 143](#)

Kantola, T., Juvonen, S., Pöyry-Lassila, P., Ranta, L. Sote-alan hankkeet oivallisessa yhteistyössä. Teoksessa: Fred M., Helariutta A., Kangastie H., Merimaa M. & Päällysaho, S. (toim). Julkaisu avoimesta TKI-integroidusta oppimisesta (työnimi). Julkaistaan Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarjassa.

Lepola, S. & Pekkarinen, V. 2020. Moodlen pisteytettävien tehtävien arviointi -video. Osa 2. Sotepeda24/7-hankkeen arviointiin liittyvästä videosarjasta. Saatavilla: <https://www.youtube.com/watch?v=7ni7ITMGcyk>

Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla

Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla

JULKAISUT (JATKUU)

Lepola, S. & Pekkarinen, V. 2020. Opiskelijan edistymisen seuranta arviointina automaattisesti arvioidulla opintojaksolla -video. Osa 3. Sotepeda24/7-hankkeen arviointiin liittyvästä videosarjasta. Saatavilla: <https://www.youtube.com/watch?v=2dHxT5-jwjY>

Makkonen, A. Ranta, L. & Drake, M. 2020. Käsitekartat menetelmänä sairaanhoitaja- ja tietotekniikan opiskelijoiden yhteisen osaamisen ja ymmärryksen saavuttamisessa. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. <https://julkaisut.haaga-helia.fi/opi-ja-kehita-digitaalinen-living-lab-oppimis-ja-innovointiymparistona/>

Opi ja kehitä! 2020. Ranta, L. & Drake, M. (toim.) Laurea ammattikorkeakoulu. Tutkimusjulkaisu. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-575-7>

Opi ja Kehitä 2. 2020. Drake, M. (toim.) Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Tutkimusjulkaisu Drake, M. 2020. Digitaalinen Living Lab – opiskelijoiden, opettajien, terveydenhuollon ammattilaisten ja asiakkaiden yhteistyöalustana. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. <https://julkaisut.haaga-helia.fi/opi-ja-kehita-digitaalinen-living-lab-oppimis-ja-innovointiymparistona/>

Pekkarinen, V. & Lepola, S. 2020. Automaattinen arviointi ja opintojen edistymisen seuranta arviointina MOOCeissa -video. Osa 1. Sotepeda24/7-hankkeen arviointiin liittyvästä videosarjasta. Saatavilla: https://www.youtube.com/watch?v=G5WvB8pG_Fw

Pekkarinen, V., Huotari, V., Ahonen, O. & Kuosa, P. 2019. SotePeda24/7 -hanke avoimet oppimateriaalit -video. CC BY-SA. <https://youtu.be/6FRFNQNs9Ms>

Pekkarinen, V., Huotari, V., Ahonen, O. & Kuosa, P. 2019. Sotepeda24/7-hanke esittely -video. CC BY-SA. <https://www.youtube.com/watch?v=Vv9uns138uY>

Pekkarinen, V. 2020. MOOCeja rakentamassa: Case SotePeda24/7. Laurea Journal. Saatavilla: <https://journal.laurea.fi/mooceja-rakentamassa-case-sotepeda24-7/>

Ranta, L., Makkonen, A. & Drake, M. 2020. Yhdessä oppimalla yhteiskehittämistä monialaisesti – puhutaan samaa kieltä. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

Sarkkinen, J. 2020. Ideoinnista palveluprosessiin. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. [linkki](#)

Sarkkinen, J. 2020. Living Lab -kehittämistä tuplatimanttimallin ohjaamana. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. [linkki](#)

Sarkkinen, J. 2020. Prototyypit konkretisoivat suunnitelmia. Teoksessa Opi ja kehitä 2. (toim.) Drake. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. [linkki](#)

Sarkkinen, J. & Boman, N. 2020. Yhteiskehittämään verkossa! eSignals.

Yhteisöllistä tiedonrakentelua monialaisessa sote-toimintaympäristöissä voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla malleilla

ESITYKSET

Ahonen, O. Pöyry-Lassila, P., Juvonen, S. & Kuosa, P. Learning in multidisciplinary collaboration: Bringing higher education of social and health care to the digital era. Conference presentation in EAPRIL 2019.

Drake, M. 2020. Digitaalinen Living Lab oppimis- ja innovointiympäristönä dialogisen oppimisen näkökulmasta. Esitys Peda-Forum päivillä 20. – 21.8.2020 Oulu (virtuaalinen konferenssi).

Drake, M., Pöyry-Lassila, P. & Juvonen, S. Dialoginen oppiminen digitaalisessa monialaisessa kehittämisessä. Kasvatustieteen päivät 2019.

Juvonen, S. & Pöyry-Lassila, P. 2019. Multidisciplinary collaborative project and dialogical learning model - Case SotePeda24/7. Esitys Peda-Forum päivillä 6.6.2019 Helsinki.

Juvonen, S. 2019. COLLABORATIVE KNOWLEDGE CREATION OF FUTURES HEALTH AND SOCIAL SERVICES. 4th International Conference on Open Learning and Education Technologies.

Juvonen, S. & Toiviainen, H. 2019. Sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoiden yhteinen tiedonluominen. Työelämän tutkimuspäivät 7.11. 2019.

Pekkarinen, V. & Lepola, S. 2020. Avointa oppimateriaalia ja MOOC:eja rakentamassa - case Sotepeda24/7. Esitys Peda-Forum päivillä 20. – 21.8.2020 Oulu (virtuaalinen konferenssi).

Pöyry-Lassila, P., Ahonen, O., Juvonen, S. & Drake, M. 2019. PEDAGOGISIA RATKAISUJA DIGITALISOITUVAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON OPETUKSEN JA OSAAMISEN KEHITTÄMISEEN. AMK ja ammatillisen koulutuksen tutkimuspäivät 14.11.2019.

Vatanen, M. 2020. Verkkovuorovaikutus; Opitaan uutta yhteisöllisen tiedonrakentelun ja simulaation avulla. . Esitys Peda-Forum päivillä 20. – 21.8.2020 Oulu (virtuaalinen konferenssi).

BLOGIKIRJOITUKSET

Boman, N. & Sarkkinen J. 2020. Kiinnostaisiko Miro? Digitaalisia työkaluja sosiaali- ja terveysalan monialaiseen yhteiskehittämiseen. Blogikirjoitus. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2020/06/18/kiinnostaisiko-miro-digitaalisia-tyokaluja-sosiaali-ja-terveysalan-monialaiseen-yhteiskehittamiseen/>

Sähköisten sote-palveluiden ja tiedolla johtamisen käytön osaamista voidaan kehittää itsenäisellä verkko-opiskelulla

JULKAISUT

Id-Korhonen, A., Viitala, E., Oksanen, H. Digitalisation in social services and health care- increasing competence through flexible online studies. Teoksessa Hartikainen, A., Peltonen, K. (eds.) 2020. LAB Health Annual Review 2020. The Publication Series of LAB University of Applied Sciences. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/346633/LAB_2020_05.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Koski, R. 2020. Rakenteisen kertomustiedon merkitys ja vaatimukset sosiaali- ja terveystiedon toisiokäytössä. Integroiva kirjallisuuskatsaus. YAMK opinnäytetyö. Tulossa joulukuu 2020.

Viitala, E., Id-Korhonen, A. 2018. SotePeda 24/7 Monialaista osaamista sähköisten ja tiedolla johtamisen kehittämiseksi. Teoksessa toim. Peltonen, K., Kouvo, H. Hyvinvointi ja uudistava kasvu painoalajulkaisu 2018. Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja 42, 43-46. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/handle/10024/159188>

BLOGIKIRJOITUKSET

Huczkowski, P. 2019. Nano-oppiminen – uusi ja tehokkaampi tapa oppia? Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2019/08/15/nano-oppiminen-uusi-ja-tehokkaampi-tapa-oppia/>

Id-Korhonen, A-M., Kinnunen, U-M., Hautala, E., Heikka, H., Paldanius, M., Oksanen, H. 2018. Kansalainen keskiöön sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisten palveluiden ja tiedolla johtamista kehittämisessä Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2018/11/27/kansalainen-keskioon-sosiaali-ja-terveydenhuollon-sahkoisten-palveluiden-ja-tiedolla-johtamista-kehittamisessa/>

Kivistö, M. 2019. Kohti Kajaania, virtuaalista pulmahuonetta ja uusia Tuulia. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2019/12/02/kohti-kajaania-virtuaalista-pulmahuonetta-ja-uusia-tuulia/>

Korhonen, A-M. 2019 Osaamismerkki kertovat käytännön osaamisesta. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2019/11/11/osaamismerkki-kertovat-kaytannon-osaamisesta/>

JULKAISUT

Erkko, P., Eloranta, S., Vuolas, M. 2020. Sosiaali- ja terveydenhuollon erityisyys palvelumuotoilun näkökulmasta. TALK verkkojulkaisu, Turun ammattikorkeakoulun julkaisusarja. Saatavilla: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/sosiaali-ja-terveydenhuollon-erityisyys-palvelumuotoilun-nakokulmasta/>

Erkko, P., Eloranta, S., Vuolas, M. 2019. Lisää monialaista osaamista sote- alan palvelujen kehittämiseen. TALK –verkkojulkaisu, Turun ammattikorkeakoulun julkaisusarja. Saatavilla: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/lisaa-monialaista-osaamista-sote-alan-palvelujen-kehittamiseen/>

Ruotsalainen, A-L., Sirviö T 2020: Ihmislähtöisen sote – palvelumuotoilun osaamiskokonaisuus. Savonian julkaisusarja: Saatavilla: <http://www.urn.fi/URN:ISBN:978-203-279-99>

Ruotsalainen, A-L. 2020: Digitalisaatio tuo haasteita ja mahdollisuuksia opetukseen! Saatavilla: <https://blogi.savonia.fi/kuntoutuksenverkojakutomassa/>

Ruotsalainen, A-L., irviö T 2020: Ihmislähtöisen sote – palvelumuotoilun osaamiskokonaisuus. Savonian julkaisusarja: Saatavilla: <http://www.urn.fi/URN:ISBN:978-203-279-99>

Säätelä S 2020, Asiakasta on kuultava terveydenhuollossa, Ilkka-Pohjalainen 3/10/2020:

Säätelä S 2020: Designade tjäster är framtiden, Vasabladet 3/20, Novias Forskning:

Säätelä S 2020, Asiakasta on kuultava terveydenhuollossa, Ilkka-Pohjalainen 3/10/2020:

Säätelä S 2020: Designade tjäster är framtiden, Vasabladet 3/20, Novias Forskning:

Vuolas, M, Eloranta S, Erkko P. 2019. Palvelumuotoilua sote-alan koulutuksessa. TALK-verkkojulkaisu, Turun ammattikorkeakoulun julkaisusarja
Saatavilla: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/palvelumuotoilua-sote-alan-koulutuksessa>

Vuolas, M, Eloranta S, Erkko P. 2019. Palvelumuotoilua sote-alan koulutuksessa. TALK-verkkojulkaisu, Turun ammattikorkeakoulun julkaisusarja.
Saatavilla: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/palvelumuotoilua-sote-alan-koulutuksessa>

ESITYKSET

Sirviö, T., Eloranta, S., Kares, A., Ruotsalainen, A-L, 2020. Pedagoginen toimintamalli – case: palvelumuotoilun levittäminen sotealan opetukseen, Pedaforum 2020

INHWE konferenssi tammikuu 2021 (siirtyi syksyltä 2020) (Service Design Thinking and Interprofessional Collaboration in Finnish Social and Health Care Education. Sini Eloranta, Sirku Säätelä, Anna Leena Ruotsalainen, Timo Sirviö)

BLOGIKIRJOITUKSET

Ruotsalainen, A-L. 2020: Digitalisaatio tuo haasteita ja mahdollisuuksia opetukseen! Saatavilla: <https://blogi.savonia.fi/kuntoutuksenverkkojakutomassa/>

Sirviö T, Ruotsalainen A-L 2018: Palvelumuotoilua soteen, Sotepeda 24/7 blogi. Saatavilla: <http://sotepeda247.fi/2018/11/19/palvelumuotoilua-soteen/>

Säätelä S 2019, Spel och spelinlärning i den högre utbildningen. Sotepeda24/7 blogi. Saatavilla: <https://sotepeda247.fi/2019/01/30/spel-och-spelinlarning-i-den-hogre-utbildningen/>

Säätelä S 2019, Pelit ja pelillisuus korkeakouluopetuksessa. Sotepeda24/7 blogi . Saatavilla: <https://sotepeda247.fi/2019/01/30/games-and-gamification-in-higher-education/>

JULKAISUT

Koivisto, J-M., Koskinen, R., Tamminen, P. & Välikangas, K. 2019. SotePeda 24/7 -hanke vastaa Kanta-Hämeen sosiaali- ja terveysalan muutokseen. HAMK Unlimited Professional 12/2019. Saatavilla: <https://unlimited.hamk.fi/hyvinvointi-ja-sote-ala/sotepeda-24-7-hanke/>

Laurila, M. 2020. Monitoimijuus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämisessä. Työkirja korkeakouluopetukseen ja täydennyskoulutukseen. MUOVA Education 1/2020. Saatavilla: http://www.muova.fi/fi/yhteistyö/julkaisut/monitoimijuus_sosiaali-ja_terveydenhuollon_palvelujarjestelman_kehittamisessa_laurila.pdf

Laurila, M. 2020. Monitoimijuuskartta. Analyysityökalu toimijoiden tunnistamiseen sosiaali- ja terveyspalvelujen monitoimijaisessa kehittämisessä. MUOVA Design Research 1/2020. Saatavilla: http://www.muova.fi/en/yhteistyö/julkaisut/laurila_2020_monitoimijuuskartta_final_17.1.2020.pdf

Maijala, V. & Koivisto, J-M. 2020. Monitoimijuusosaaminen opetus suunnitelmien ilmentämänä sosiaali- ja terveysalalla. Teoksessa Salminen-Tuomaala, M., Hallila, J., Saarikoski, S., Tapio, T. (toim.) Tietoa, taitoa ja teknologiaa - kehittämisspolkuja sosiaali- ja terveysalalla. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja B. Raportteja ja selvityksiä, Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Saatavilla: <https://www.theseus.fi/handle/10024/345656>

Maijala, V. & Koivisto, J.-M. 2020. Hyvät käytännöt asiakaslähtöisten ja monitoimijaisien palvelujen kehittämisessä. HAMK Unlimited Journal 12/2020. Saatavilla: <https://unlimited.hamk.fi/hyvinvointi-ja-sote-ala/hyvät-kaytannot-asiakaslahtoiset-palvelut/>

Maijala, V. 2019. Sotepeda 24/7 vastaa digiosaamisen tulevaisuuden haasteisiin. Teoksessa: S Päällysaho, A. Haasio, S. Saarikoski & S. Uusimäki (toim.) Seinäjoen ammattikorkeakoulu 2019: Moninaista osaamista. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja A. Tutkimuksia 32, 270-277. Saatavilla: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/266353/A32.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Monitoimijuus kehittämissyhteisöissä

JULKAISUT (JATKUU)

Nieminen, S. & Holmroos, M. 2019. Rohkeutta yhdessä tekemiseen – johda avoimuutta ja innostusta. Teoksessa Mikko Äärynen (toim.) Humakin bLogikirja 2. ISBN 978-952-456-356-7, ISSN 2343-0664 (painettu), ISSN 2343-0672 (verkkajulkaisu). Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 95. Humanistinen ammattikorkeakoulu, 2019, Turku. s. 63-66. Saatavilla: <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2020/01/humakin-bLogikirja-2-2019.pdf>

Nieminen, S. 2019. SotePeda 24/7 – monitoimijuuden kehittämistä korkeakouluyhteistyössä. Teoksessa Mikko Äärynen (toim.) VÄLÄYKSIÄ HUMAKISTA III. ISBN 978-952-456-355-0, ISSN 2343-0664 (painettu), ISSN 2343-0672 (verkkajulkaisu). Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 94. Humanistinen ammattikorkeakoulu, 2019, Helsinki. s. 54. Saatavilla: <https://www.humak.fi/julkaisut/valayksia-humakista-iii/>

BLOGIKIRJOITUKSET

Koivisto, J-M., Lammi, M., Laurila, M., Maijala, V., Nieminen, S., Sanerma, P. & Viitala, E. 2019. Tulevaisuus on jo täällä – kumppanuudella kohti yhteistyötä. Blogikirjoitus. SotePeda 24/7. Saatavilla: <http://sotepeda247.fi/2019/01/30/tulevaisuus-on-jo-taalla-kumppanuudella-kohti-yhteistyota/>

Nieminen, S. & Friman-Tiihonen, V. 2019. Monitoimijuus toteutuu alumnitoiminnassa -Sotepeda 24/7 -hanke kehittää monitoimijuutta kehittämissyhteisöissä. Blogikirjoitus. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Saatavilla: <https://www.humak.fi/blogit/monitoimijuus-toteutuu-alumnitoiminnassa-sotepeda-24-7-hanke-kehittaa-monitoimijuutta-kehittamisyhteisoissa/>

Nieminen, S., Maijala, V., Laurila, M., Ojala, K., Tamminen, P., Tolonen T. & Koivisto, J-M. 2019. Sanoitetaan monitoimijuutta – moniammatillisuus, monialaisuus ja monitoimijuus toimialojen diskurssien pyörteessä. Blogikirjoitus. SotePeda 24/7. Saatavilla: <https://sotepeda247.fi/2019/04/17/sanoitetaan-monitoimijuutta-moniammatillisuus-monialaisuus-ja-monitoimijuus-toimialojen-diskurssien-pyorteessa/>

Ojala, K. & Tolonen, T. 2020. Monitoimijuus kehittämissyhteisöissä -teeman oppimateriaalia testattiin YAMK-koulutuksessa. Blogikirjoitus. LAB University of Applied Sciences. Saatavilla: <https://blogit.lab.fi/health/2020/03/09/monitoimijuus-kehittamisyhteisoissa-teeman-oppimateriaalia-testattiin-yamk-koulutuksessa/>

JULKAISUT

- Hallamaa J., Leikas J., Sihvo P., Malkavaara M., Vesterinen O., Parviainen T., Koski A. 2020. Virtuaalinen eettinen foorumi 2: Raportti foorumin toteutuksesta ja tuloksista. , In: Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja C, Raportteja: 68, Karelia-ammattikorkeakoulu. Saatavilla: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/343908/C68.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Hallamaa, J., Leikas, J., Malkavaara, M & Vesterinen, O. 2020. Tulevaisuuden teknologia ja tekoälyn etiikka. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>
- Heino, T., Tauriainen, P., Pasanen, M. & Parviainen, T. 2020. Rakenteet ympärillämme muuttuvat, eettisen osaamisen tarve pysyy ja kasvaa. Dialogi 7.4.2020. Saatavilla: <https://dialogi.diak.fi/2020/04/07/rakenteet-ymparillamme-muuttuvat-eettisen-osaamisen-tarve-pysyy-ja-kasvaa/>
- Heino, T. & Tauriainen, P. 2020. Positiivisen eettisen ilmaston merkitys ammattieettiselle toiminnalle. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>
- Helminen, K. 2018. Lukijalta: Digiosaamista kehitetään sosiaali- ja terveydenhuollossa. Julkaistu 22.11.2018 16:54. Etelä-Saimaa sanomalehti. <https://esaimaa.fi/mielipide/lukijalta/58317301-4f88-4c55-82e8-7cc3ea9a5aea>
- Helminen, K & Koskinen, R. 2020. Tulevaisuuden asiakaslähtöinen ja eettinen sote-alan työ. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.)Eettinen toimintamalli osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>
- Helminen, K., Koskinen, R., Sanerma, P & Sihvo, P. 2020. Digitalisaation johtaminen ja etiikka. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>.
- Koski, A., Vesterinen, O, Malkavaara, M, Heino, T & Tauriainen, P. 2020. EETTINEN FOORUMI – TILA(A) OPPIA JA KEHITTÄÄ EETTISTÄ OSAAMISTA. Teoksessa Jari Helminen (toim.) NÄKÖKULMIA OSALLISTAAN TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTAAN - Diakonia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja 5. DIAK TYÖELÄMÄ 18. <https://www.theseus.fi/bitstream>
- Koski, A., Lehto, B., Sihvo, P. & Koskinen, R. 2020. Jatkuvasti kehittyvä eettinen osaaminen. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A. (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-40>.

JULKAISUT (JATKUU)

- Koski, A & Sanerma, P. 2020. Etiikan oppimista digisti ja valmentava opettajuus – kokemuksia opettajavalmennuksesta. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4> .
- Koski, A., Malkavaara, M., Sanerma, P & Vesterinen, O. Etiikkaa digisti - Mikä opettajuudessa muuttuu? TKI-vuosikirja 2021/Diakoniammattikorkeakoulu . Ilmestyy 3/2021.
- Koskinen, R & Sihvo, P. 2020. Lainsäädäntö ja ohjeistukset eettisesti kestävä yhteistoiminnan perustana. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>
- Koskinen, R., Pasanen, M & Sanerma, P. 2020. Tutkimus- ja kehittämistyön eettisiä kysymyksiä digitaalisessa ajassa. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>
- Kupiainen, J. 2020. Reflektiivisyys tutkimuksen ja oppimisen näkökulmana. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>.
- Lappalainen, M. & Ryhänen, A. 2020. Asiakasprosessin palvelumuotoilua Voimalassa. Vasu 1/2020. Saatavissa: <https://vanha.karelia.fi/vasu/2020/02/19/asiakasprosessin-palvelumuotoilua-voimalassa/>
- Malkavaara, M. 2020. Mitä on etiikka? Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>.
- Nöjd, T & Lehto, B. 2018. SOTE-PEDA 24/7 – kohti tulevaisuuden sosiaali- ja terveystalouden koulutusta. Etelä-Karjalan ammatillinen SUUNTA – verkkojulkaisussa <https://www.saimia.fi/suunta/sote-peda-24-7-kohti-tulevaisuuden-sosiaali-ja-terveysalan-koulutusta/>
- Nöjd, T. & Lehto B. 2019. Millaista sosiaali- ja terveystalouden työ on vuonna 2020? Etelä-Karjalan ammatillinen SUUNTA – verkkojulkaisu (26.4.2019). <https://www.saimia.fi/suunta/millaista-sosiaali-ja-terveysalan-tyo-on-vuonna-2020/>
- Nöjd, T. & Lehto, B. 2020. Tulevaisuuden tarpeisiin vastaavaa oppimateriaalia SOTE-PEDA 24/7 -hankkeessa. Etelä-Karjalan ammatillinen Suunta – verkkojulkaisu. Julkaistu 31.5.2020. <https://www.saimia.fi/suunta/tulevaisuuden-tarpeisiin-vastaavaa-oppimateriaalia-sote-peda-24-7-hankkeessa/>
- Nöjd, T., Taurainen, P & Parviainen, T. 2020. MOOC etiikan oppimisessa ja opetuksessa korkeakouluissa. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>.

JULKAISUT (JATKUU)

Parviainen, T. Terveysalan opiskelijoiden ajatuksia etiikan opetuksesta Karelia-ammattikorkeakoulussa. Karelia-ammattikorkeakoulun verkkojulkaisu Vasu 3/2020. <https://www.karelia.fi/vasu/2020/06/04/terveysalan-opiskelijoiden-ajatuksia-etiikan-opetuksesta-karelia-ammattikorkeakoulussa/>

Parviainen, T., Ryhänen, A. Sihvo, P. Monialaista kehittämistyötä TKIO-hengessä SotePeda 24/ -hankkeessa. Vasu 5/2020. <https://vanha.karelia.fi/vasu/2020/11/12/monialaista-kehittamistyota-tkio-hengessa-sotepeda-24-7-hankkeessa/>

Pasanen, M. Hybridisoituminen auditoriossa – läsnäolon etiikkaa etsimässä. Karelia-ammattikorkeakoulun verkkojulkaisu Vasu 1/2020. <https://www.karelia.fi/vasu/2020/02/19/2456/>

Pasanen, M. Töyhtötintti ja satunnainen opettaja. Karelia-ammattikorkeakoulun verkkojulkaisu Vasu 2/2020. <https://www.karelia.fi/vasu/2020/04/06/toyhtotintti-ja-satunnainen-opettaja/>

Pasanen, M. 2020. Tarina podcastin rakentamisesta SotePeda 24/7 -hankkeessa. Vasu 5/2020. <https://vanha.karelia.fi/vasu/2020/11/12/2948/>

Pasanen, M., Parviainen, T., Tauriainen, P. & Heino, T. Etäopettajan digiohjauksen arki. Karelia-ammattikorkeakoulun verkkojulkaisu Vasu 3/2020. <https://www.karelia.fi/vasu/2020/06/04/etaopettajan-digiohjauksen-arki/>

Parviainen, T. Terveysalan opiskelijoiden ajatuksia etiikan opetuksesta Karelia-ammattikorkeakoulussa. Karelia-ammattikorkeakoulun verkkojulkaisu Vasu 3/2020. <https://www.karelia.fi/vasu/2020/06/04/terveysalan-opiskelijoiden-ajatuksia-etiikan-opetuksesta-karelia-ammattikorkeakoulussa/>

Sihvo P., Koski A., Vesterinen O., Malkavaara M., Parviainen T., (2020). Katse tulevaan: Dialogia eettisessä virtuaalisessa foorumissa 1. , In: Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja C, Raportteja: 69, Karelia-ammattikorkeakoulu. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/343907/C69.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Sihvo, P., Vesterinen, O. Koski, A., Malkavaara, M & Pasanen, M. 2020. Eettisen toimintamallin kehittämisen prosessi. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>.

Sihvo, P., Vesterinen, O., Koski, A., Malkavaara, M & Pasanen, M. Eettinen toimintamalli. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>.

Sihvo, P, Sanerma, P & Ryhänen, A. 2020. Digitalisaation etiikka – sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskysymyksiä. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.)Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>.

JULKAISUT (JATKUU)

Vesterinen, O & Pasanen, M. 2020. Muuttuvat toimintaympäristöt ja digitalisaatio. Teoksessa Sihvo, P & Koski, A (toim.) Eettinen toimintamalli – osaamista tulevaisuuden koulutukseen ja sote-alan työhön. Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-314-4>.

ESITYKSET

Koskinen, R & Helminen, K. Sosiaali- ja terveysalan eettisen osaamisen muutostarpeet digitalisaation myötä. Esitys. Työelämän tutkimuspäivät, 7. – 8.11.2019, Tampere

Koskinen, R. Social work as practice in the context of health care - Finnish experiences of competence building. Plenaariesitelmä. International scientific & practical Conference. Social Work and Psychology in Health Care: Development, Innovation and Prospects. 4. – 5.10.2019, Karaganda Medical University, Karaganda, Kazakhstan.

Koskinen, R. & Miettinen, E. Sosiaalityön näkökulmat monialaisessa SotePeda 24/7 tutkimus- ja kehittämishankkeessa. XXI Valtakunnalliset Sosiaalityön tutkimuksen päivät 9. – 10.5.2019 Lapin yliopisto, Rovaniemi.

Koski, A., Lehto, B., Sihvo, P. & Välikangas, K. Digitalisaatio eettisen osaamisen haasteena. Esitys. Työelämän tutkimuspäivät, Tampere 7-8.11.2019.

Valkama, K., Miettinen, S. & Koskinen, R. People with intellectual disabilities and smart welfare services. Esitys. The World Congress of the International Association for the Scientific Study of Intellectual and Developmental Disabilities. 6. – 9.8.2019 Glasgow, Scotland, UK.

Vesterinen, O. Tekoälyn eettisyys sote-alalla. Esitys. Työelämän tutkimuspäivät, Tampere 7.-8.11.2019.

BLOGIKIRJOITUKSET

Malkavaara, M & Vesterinen, O. 2019. Arvot ja etiikka hyvinvointialojen koulutuksessa. Blogi 11.3.2019. DIALOGI. Saatavissa: <https://dialogi.diak.fi/2019/03/11/arvot-ja-etiikka-hyvinvointialojen-koulutuksessa/>

Malkavaara, M., Vesterinen, O. & Välikangas, K. Jatkuva eettinen arviointi. Blogi SotePeda 24/7. <http://sotepeda247.fi/2019/05/16/jatkuva-eettinen-arviointi/>

Nöjd, T., Lehto, B., Koskinen, R., Vieraankivi, V., Koski, A., Vesterinen, O., Vuoskoski, P & Sihvo, P. Kurkistuksia sote-alan tulevaisuuteen. Blogi SotePeda 24/7 30.1.2019. <http://sotepeda247.fi/2019/01/30/kurkistuksia-sote-alan-tulevaisuuteen/>

Yleiset blogikirjoitukset hankkeen sivuilla

- Ahonen, O. 2019. SotePeda 24/7 mukana HIMSS & Health 2.0 – transforming health throughout informatics and technology. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2019/06/20/sotepeda-24-7-mukana-himss-health-2-0-transforming-health-throughout-informatics-and-technology/>
- Ahonen, O. 2019. Greetings from Joint meeting of the EU Chief Medical, Chief Nursing and Chief Dental Officers Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2019/04/05/greetings-from-joint-meeting-of-the-eu-chief-medical-chief-nursing-and-chief-dental-officers/>
- Ahonen, O. 2018. Lisää osaamista sotealan digipalvelujen käyttöön ja kehittämiseen. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2018/11/02/sotepeda-24-7-lisaa-osaamista-sosiaali-ja-terveydenhuollon-digitaalisten-palvelujen-kayttoon-ja-kehittamiseen/>
- Hinkkanen, L. & Lepola, S. 2020. Sote-alan digiosaaminen esillä Tulevaisuusareenassa Metropoliassa. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2020/10/05/sote-alan-digiosaaminen-esilla-tulevaisuusareenassa-metropoliassa/>
- Huhtala, M. 2019, Blogi- Sote-asiaa SuomiAreenasta osa 3: Kaksi tärkeintä asiaa sote-palveluista.18.7.2019. Sotepeda24/7 blogi. Saatavilla: <https://sotepeda247.fi/2019/10/04/sote-asiaa-suomiareenassa-osa-3/>
- Huhtala, M. 2019, Blogi Sote-asiaa SuomiAreenasta osa 4: Miten saadaan kotihoitoon lisää työntekijöitä? 19.7.2019. Sotepeda24/7 blogi. Saatavilla: <https://sotepeda247.fi/2019/10/05/sote-asiaa-suomiareenassa-osa-04/>
- Huhtala, M., Lepistö, H., Leskinen, J. 2020. Sosiaalipalvelut herättivät ajatuksia ja ideointia. 17.5.2020. Sotepeda24/7 blogi, Saatavilla: <https://sotepeda247.fi/2020/05/17/sosiaalipalvelut-herattivat-ajatuksia/>
- Juvonen, S., Illi-Lampio, M., Haapala, H. 2019. Koulutusta yhteiseksi hyväksi. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2019/09/26/koulutusta-yhteiseksi-hyvaksi/>
- Juvonen, S. 2018. Tulevaisuuden sote-alan kehittyminen. Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2018/11/14/tulevaisuuden-sote-alan-osaamisen-kehittyminen/>
- Koivisto, J-M., Laurila, M., Liljeroth, P., Maijala, V., Nieminen, S., Tolonen, T. 2020. Missä Teamsissä sä oot? Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2020/06/15/missa-teamsissa-sa-oot/>
- Koivisto, J-M., Holopainen, K., Havola, S., Mäkinen, H. 2019. Voiko virtuaalitodellisuudessa oppia? Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2019/05/29/voiko-virtuaalitodellisuudessa-oppia/>
- Lepistö, H. 2019, Sote-asiaa SuomiAreenassa. Kansalaisten ajatuksia hyvinvointipalveluiden sijoittamisesta kauppakeskuksiin ja ostoskeskuksiin.17.7.2019. Sotepeda24/7 blogi. Saatavilla: <https://sotepeda247.fi/2019/10/01/kansalaisten-ajatuksia-hyvinvointipalveluiden-sijoittamisesta/>
- Leskinen, J. 2019, Blogi- Sote-asiaa SuomiAreenassa osa 1: Yhteydenotto sosiaalipalveluihin virka-ajan ulkopuolella.15.7.2019. Sotepeda24/7 blogi. Saatavilla: <https://sotepeda247.fi/2019/10/01/sote-asiaa-suomiareenassa-01/>
- Leskinen, J. 2019, Blogi- Sote-asiaa SuomiAreenasta osa 2: Paras palvelukokemus sote-palveluista. 16.7.2019. Sotepeda24/7 blogi. Saatavilla: https://sotepeda247.fi/2019/10/02/sote-asiaa-suomiareenassa_02/
- SotePeda 24/7 -hanke (toim.) 2018. SotePeda 24/7 - monelle mielenkiintoista! Saatavilla <https://sotepeda247.fi/2018/09/25/jyffjgf/>

Ermilä S. 2020. Ikääntyneiden etäkuntoutuksen eettisyys. Opinnäytetyö (yamk). Sosiaali- ja terveysala. Ikäosaaminen. Karelia-ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020090720195>

Heinänen, S. & Koistinen, R. 2020. Eettisellä johtamistavalla kohti tehokkaampia ja laadukkaampia sosiaali- ja terveyspalveluita. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2019111321120>

Holmroos, M. 2020. Monitoimijuus kehittämissuhteissa ja ihmisten johtamisen hyvät käytännöt. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020101221270>

Karlsson, O. & Paananen, T. 2020. Arvot ja eettinen johtaminen korkeakouluopettajan työssä. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2019112221910>

Karppinen, M. 2020. Verkko-ohjausosaaminen oppiminen pelin avulla. XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Valmistuu 12/2020.

Koski, R. 2020. Rakenteisen kertomustiedon merkitys ja vaatimukset sosiaali- ja terveystiedon toisiokäytössä : Integroiva kirjallisuuskatsaus. LAB-ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020120125339>

Kurki S & Tietäväinen K. 2020. Eettinen johtamisosaaminen ja osaamisen johtaminen digitalisoituvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Karelia-ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020052614077>

Kuusisto, A. & Sivonen, H. 2020. Tavoitteena kestävä hyvinvointi. Kirjallisuuskatsaus kestävästä hyvinvoinnin edistämisestä ja ekososiaalisen kehittämisestä. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Valmistuu 23.11.2020 mennessä

Makkonen, K. 2020. Robotiikan tuomat osaamisvaatimukset sosionomin työhön. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Valmistuu 23.11.2020 mennessä

Metsänen, T. 2020. Monialaisella yhteiskehittämisellä rakennettu mobiilisovellus sydänsairastuneille. Laurea-ammattikorkeakoulu. Julkaistaan 12/2020.

Miettinen, N. 2020. Kuinka pidetään hyvä etävastaanotto. Laurea-ammattikorkeakoulu. XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Aloitettu 06/2020.

- Paavola, A. & Inget, T. 2020. Kroppsnära digitala uppföljningsverktyg vid fysisk aktivitet : Utveckling av ett digitalt pedagogiskt inlärningsverktyg inom SotePeda 24/7-projektet <https://www.theseus.fi/handle/10024/338925>
- Peltomäki, E. 2020 Verkkoympäristössä tapahtuvan mielenterveyskuntouksen mahdollisuudet. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2019112422149>
- Ratinen, T. & Kortelainen, J. 2020 Digitalisaatio ja vammaispalveluiden johtamisen etiikka. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2019112121799>
- Reinikainen, K. 2020. Oppimisanalytiikan hyödyntäminen amk-opinnoissa – opiskelijan näkökulma. Laurea-ammattikorkeakoulu. Aloitettu 06/2019.
- Sivula, M. & Sonninen, M. 2020 Digitaalisten osaamismerkkien nykytila: Systemaattinen kirjallisuuskatsaus. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2019121126033>
- Sundström-Kuitunen, K. & Jantunen, M. 2020. Eettisen johtamisen toteutuminen ja sen yhteys työhyvinvointiin sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden arvioimana. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2019112221961>
- Suomalainen P. 2020. Digitalisaatio, johtaminen ja etiikka terveydenhuollossa. Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Karelia-ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020052213112>
- Svanberg, S. & Takala, E. 2020. Sosiaali- ja terveysalojen yritysten eettisyys ja kannattavuus. Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- von Smitten Stubb, K. 2020. Fysioterapeuters beredskap för den ökade efterfrågan på distansrehabilitering-en pilotstudie om uppskattad digital kompetens. <https://www.theseus.fi/handle/10024/170528>

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

SAVONIA
AMMATTIKORKEAKOULU

VAMK

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

ARCADA

OAMK

OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu

XAMK

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

YRKESHÖGSKOLAN
NOVIA

Haaga-Helia
University of Applied Sciences

HAMK

HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Diak

Metropolia
University of Applied Sciences

Tampereen yliopisto
Tampereen ammattikorkeakoulu

TURKU AMK

TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

LAUREA

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

LAPIN AMK

Lapland University of Applied Sciences

Karelia
AMMATTIKORKEAKOULU

KAMK

KAMK • University
of Applied Sciences

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

LAB University of
Applied Sciences

HUMAK

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU